

PODZEMNO SKLADIŠTE PLINA d.o.o.

Zagreb, Veslačka 2-4

Broj: UPR-049/2016

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA ZA 2015. GODINU

Direktor:

Krešimir Malec, dipl.pol.

Zagreb, ožujak 2016. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
POPIS SLIKA	3
POPIS TABLICA.....	4
1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA	5
2. NATURALNA REALIZACIJA	10
2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE.....	10
2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA	16
2.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA	20
2.4. INVESTICIJE I RAZVOJ.....	24
2.5. IMOVINSKOPRAVNI POSLOVI	39
2.6. POSLOVI ZAŠTITE	41
3. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	45
3.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA	45
3.2. BILANCA	56
3.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	60
4. UPRAVLJANJE RIZICIMA	64
5. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA	66
6. PLANIRANI DALJNJI RAZVOJ	68
7. ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2015.g	71

POPIS SLIKA

<i>Slika 1. Promet skladišta u m³</i>	14
<i>Slika 2. Količina zapunjenošti skladišta plina</i>	14
<i>Slika 3. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje</i>	46
<i>Slika 4. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje</i>	51
<i>Slika 5. Novčana sredstva a vista</i>	58
<i>Slika 6. Oročena novčana sredstva</i>	59
<i>Slika 7. Pokazatelji likvidnosti</i>	60
<i>Slika 8. Pokazatelji zaduženosti</i>	61
<i>Slika 9. Pokazatelji aktivnosti</i>	62
<i>Slika 10. Pokazatelji ekonomičnosti</i>	62
<i>Slika 11. Pokazatelji profitabilnosti</i>	63

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1. Stanje zaliha plina.....</i>	13
<i>Tablica 2. Standardni paket skladišnog kapaciteta</i>	13
<i>Tablica 3. Rad PSP u 2015 godini</i>	17
<i>Tablica 4. Fond bušotina PSP Okoli.....</i>	18
<i>Tablica 5. Odnos količine plina u PSP i tlaka ležišta tijekom 2015.godine</i>	19
<i>Tablica 6. Usporedba planiranih i ostvarenih troškova od 2013. do 2015. godine STU-a</i>	23
<i>Tablica 7. Ostvarenje ulaganja u projekte i ostalu dugotrajnu imovinu</i>	25
<i>Tablica 8. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama</i>	45
<i>Tablica 9. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje</i>	46
<i>Tablica 10. Struktura ukupnog prihoda</i>	50
<i>Tablica 11. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje</i>	51
<i>Tablica 12. Struktura ukupnih rashoda.....</i>	54
<i>Tablica 13. Troškovi plaća zaposlenih</i>	55
<i>Tablica 14. Bilanca - usporedba po godinama</i>	57
<i>Tablica 15. Stanje depozita na dan 31.12.2015. godine</i>	59
<i>Tablica 16. Financijski pokazatelji poslovanja.....</i>	60
<i>Tablica 17. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2015. g.....</i>	67

1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

PODZEMNO SKLADIŠTE PLINA, društvo s ograničenom odgovornošću, 10 000 Zagreb, Veslačka 2-4, (u dalnjem tekstu PSP d.o.o. ili Društvo) je ovisno društvo u Grupi Plinacro d.o.o. u kojoj je krajnja Matica društvo PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, 10 000 Zagreb. Osnovna djelatnost društva je skladištenje prirodnog plina.

Društvo je osnovano dana 1. prosinca 2008. godine. Osnivač je INA-Industrija nafte d.d. Zagreb. Redovitim poslovanjem započelo je 1. siječnja 2009. godine i do 30. travnja 2009. godine poslovalo je u okviru INA d.d., Zagreb. Ugovorom o kupoprodaji 100% poslovnog udjela u društvu PSP d.o.o. koji je zaključen 30. siječnja 2009. godine i Ugovorom o prijenosu i preuzimanju poslovnog udjela u Društvu od 30. travnja 2009. godine, Društvo je u 100%-tnom vlasništvu društva Plinacro d.o.o.

PSP d.o.o. je, sukladno odredbama Zakona o energiji i Zakona o tržištu plina, operator plinskog skladišnog sustava te obavlja energetsku djelatnost kao javnu uslugu, koja je dostupna u svako vrijeme svim kupcima i energetskim subjektima, po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa. Energetska djelatnost skladištenja plina uređena je zakonima kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetskih djelatnosti, tržište plina, područje rudarstva i mjeriteljstva, kao i propisima i aktima donesenim na temelju tih zakona.

Pretpostavka dugoročnog razvoja PSP d.o.o. i opstojnosti u pružanju usluge skladištenja prirodnog plina, kao strateške djelatnosti, očituje se prije svega u ulaganju u postojeću infrastrukturu (rekonstrukcija postojećeg skladišta plina na lokaciji Okoli) kao i u ulaganjima u potencijalno novo skladište plina na lokaciji Grubišno Polje, kako bi Društvo bilo u mogućnosti proširiti ponudu usluga koje je u mogućnosti pružati svim zainteresiranim kupcima, a koji imaju zakupljene skladišne kapacitete.

Tijekom 2015.g. nastavljen je započeti investicijski ciklus te je dio projekata završen i stavljen u upotrebu, dok se dio nastavlja i u 2016.g. Hrvatska energetska regulatorna agencija u veljači 2014.g. odobrila je trogodišnji plan poslovanja i investicijskih ulaganja (sa projekcijom investicijskog ulaganja u narednih deset godina) za razdoblje 2014.-2016.g. koji je temelj za godišnje planove poslovanja. Operativno poslovanje i investicijska ulaganja provode se u skladu sa godišnjim planom poslovanja Društva te je u 2015.g. ulagano u sljedeće projekte:

1. Rekonstrukcija i dogradnja motokompresornice na Okolina
2. Izgradnja dvije nove bušotine Ok-62 i Ok-63 na eksploatacijskom polju ugljikovodika Okoli te povezivanje spojnim plinovodom na postojeći sustav
3. EP Grubišno Polje
4. Integralni računalni model PSP
5. Sustava za zbrinjavanje slojnih voda
6. Puštanje u rad sustava tehničke zaštite i video nadzora
7. Kapitalni remonti bušotina na eksploatacijskom polju ugljikovodika Okoli

Cilj i svrha planiranih i realiziranih projekata (o čijoj dinamici provedbe će biti više riječi u nastavku ovog dokumenta), bilo razvojnih bilo investicijskih, je postići poboljšanje krivulje povlačenja maksimalnih izlaznih kapaciteta, povećanje kapaciteta utiskivanja, osiguravanje rezervnih kapaciteta utiskivanja, povećanje sigurnost i pouzdanosti rada postojećeg skladišta plina u Okolina, smanjenje troškova pogonskog goriva i troškova tekućeg održavanja uz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš.

Navedenim aktivnostima povećava se konkurentnost podzemnog skladišta plina u Okolina u odnosu na podzemna skladišta u okruženju. Isto tako stvaraju se prepostavke pune funkcionalnosti skladišta Okola kao strateškog sezonskog skladišta.

Uz navedene investicije koja su vezane uz postojeće skladište na lokaciji Okoli Društvo je u 2015. g. provelo i rudarsko-remontne radove na lokaciji Grubišno polje za koje posjeduje istražnu koncesiju do kraja 2016. godine. Izvršeni su kapitalni remonti slojeva na postojećim buštinama, mjerena i snimanja u svrhu provjere stanja bušotine te su bušotine opremljene novom proizvodnom opremom. U tijeku je izrada studije utjecaja na okoliš kao i rad na interpretaciji podataka dobivenih provedenim snimanjima i mjeranjima te revizija programskog rješenja za izgradnju podzemnog skladišta plina Grubišno Polje kako bi se osigurali podaci koji su potrebni za odluku o potencijalnoj izgradnji novog skladišta plina.

U 2015.g. osnovni finansijski pokazatelji su:

Ukupni prihodi	174,34 mil. kn
Ukupni rashodi	104,25 mil. kn
Bruto dobit	70,09 mil. kn
Neto dobit	56,19 mil. kn
Ukupna ulaganja u projekte	200,03 mil. kn
Ukupna ulaganja u ostalu dugotrajnu imovinu	3,27 mil. kn

Temeljni kapital PSP-a d.o.o. upisan je u iznosu od 535 milijuna kuna, a ukupni kapital i rezerve na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 591 milijuna kuna.

Sklopljen je ugovor o dugoročnom kreditu sa HBOR-om za kreditiranje dijela ulaganja u tri projekta (Sustav za zbrinjavanje slojnih voda; Dogradnja kompresorske stranice i Izgradnja novih bušotina Ok-62 i Ok- 63). Na ovaj način postiže se dugoročno uravnoteženje bilance te stvaraju prepostavke financiranja dugotrajne imovine iz dugoročnih izvora dok se višak, odnosno suficit novčanih sredstava iz tekućeg poslovanja preusmjerava u istražne/razvojne aktivnosti koje po svom karakteru ne mogu biti predmetom financiranja od strane finansijskih institucija.

Ostvarenja je dobit veća za 6,86 mil. kn od planirane i to uglavnom iz slijedećih razloga:

- management tvrtke kontinuirano provodi mjere racionalizacije poslovanja što se očituje kroz trend smanjenja poslovnih rashoda bez amortizacije (dio rashoda na koji ima utjecaj) što je posljedica uspješnog upravljanja troškovima
- ostvarivanja prihoda temeljem ponude prekidivih kapaciteta koji nisu dijelom standardne ponude društva PSP d.o.o., a koje nije moguće planirati jer ovise o potrebama korisnika u danom trenutku. Navedeni proizvodi omogućuju ostvarivanje dodatnih značajnih prihoda i Društvo će ih svakako nastojati i nadalje razvijati te nuditi zainteresiranim kupcima, a sve sukladno tehničkim mogućnostima pogona te regulatornom okviru.

I dalje se proaktivnim pristupom prema korisnicima usluga skladištenja plina, na način da se putem redovnih sastanaka i anketnih upitnika detektiraju potrebe korisnika, prilagođava portfelj usluga Društva potrebama korisnika.

I u 2015.g.¹ predstavnici Društva aktivno su sudjeluju u radu GIE-a, odnosno njegova podsegmenta GSE-a (Gas infrastructure Europe, Gas storage Europe). Putem proaktivnog pristupa direktno se utječe na donošenje strateških dokumenata od strane Europske komisije koji zatim posljedično u velikoj mjeri utječu i na razvoj domaćeg tržišta plina kroz strategije u upravljanju energetskim resursima.

Nastavljen je trend konstantne brige o kadrovima kroz kontinuirano obrazovanje i educiranje sa ciljem usavršavanja ljudskih resursa za potrebe participiranja Društva u razvoju energetskog sustava, a ne samo zadržavanje na razini operatera skladištenja prirodnog plina. S druge strane,

¹ Predstavnici PSP d.o.o. kontinuirano sudjeluju u radu GIE-a od 2012.g.

zaposlenici PSP d.o.o. su svojim zalaganjem i radom prilikom svakodnevnog obavljanja poslova doprinijeli uspješnom poslovanju poduzeća i u 2015.g.

Provedeni su kontrolnih audit sustava po sve tri certificirane norme tako da Društvo nastavlja sa uspješnom primjenom sustava upravljanja u skladu sa zahtjevima normi HRN EN ISO 9001:2008 (Sustav upravljanja kvalitetom), HRN EN ISO 14001:2004 (Sustav upravljanja zaštitom okoliša) i OHSAS 18001:2007 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti). Poslovanjem u skladu sa zahtjevima navedenih normi PSP d.o.o. dokazuje težnju za trajnim poboljšanjem kvalitete poslovanja, brigu o korisnicima svoje usluge te o zaštiti okoliša, zdravlja i sigurnosti i na taj način Društvo, ne samo da prihvaca i provodi zakonom propisane norme, nego i samo određuje više kriterije i sustavno nadzire stanje poslovnih aktivnosti.

U skladu s odlukom vlasnika, Plinacro-a d.o.o., PSP d.o.o. je i u 2015.g. isplatio vlasniku cjelokupni iznos neto dobiti ostvarene u prethodnoj godini. Iako navedeno nije bilo u Planu poslovanja za 2015.g. društvo PSP d.o.o. je nakon zaprimanja odluke pravovremenim usvajanjem rebalansa uspjelo u cijelom izvještajnom razdoblju zadržati adekvatnu likvidnost i ispuniti obvezu sa naslova Odluke o isplati dobiti, te nema nepodmirenih dospjelih obveza s bilo kojeg osnova, a ni nenaplaćenih dospjelih potraživanja.

Vezano uz potrebu usklađivanja sa zakonodavstvom EU, 01. siječnja 2015. stupile su na snagu i izmjene podzakonskih propisa vezanih uz tržište plina RH, a posebno uz trgovinu energijom uravnoteženja koju prije svega mogu ponuditi upravo korisnici sustava skladišta plina.

Uz nova Pravila o organizaciji tržišta plina i Mrežna pravila transportnog sustava, 1. siječnja 2015. stupila su na snagu i nova Pravila o korištenju sustava skladišta plina, koja je temeljem suglasnosti HERA-e od 23.12.2014., Podzemno skladište plina donijelo 29.12.2014. Navedenim aktom omogućen je i definiran način postupanja u slučaju prodaje pridobivenih količina plina u postupku istraživanja mineralnih sirovina kojima je svrha utvrditi mogućnost skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama te uvjete eksploatacije.

U razdoblju 02. studenog 2015.g. do 11. ožujka 2016.g. proveden je postupak revizije od strane Državnog ureda za reviziju o učinkovitosti nabave Društva za razdoblje 2013. - 2015.g. te je ocijenjeno „da je sustav nabave u Društvu bio učinkovit“.

Izvršena je revizija finansijskih izvještaja i cjelokupnog poslovanja za 2015.godinu od strane neovisnog revizora (BDO Croatia d.o.o.) sa svrhom utvrđivanja fer i istinitog prikazivanja podataka u finansijskim izvještajima Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Hrvatskim standardima finansijskog izvještavanja.

Direktor: Krešimir Malec

Skupština: Marin Zovko, predsjednik Uprave Plinacro d.o.o.

2. NATURALNA REALIZACIJA

2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE

Osnovna djelatnost društva Podzemno skladište plina d.o.o. (PSP), skladištenje prirodnog plina, tijekom 2015. godine obavljana je u reguliranim uvjetima kontroliranim od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA-e). Izvještajna godina je druga godina tekućeg trogodišnjeg regulacijskog razdoblja, a 2016. godine društvo je do 01. rujna u obvezi HERA-i podnijeti novi zahtjev za određivanjem iznosa tarifnih stavki za skladištenje za drugo regulacijsko razdoblje koje će trajati od 2017. do 2021. godine.

Usluge skladištenja u 2015. godini koristilo je pet korisnika (Hrvatska elektroprivreda d.d., Ina-Industrija nafte d.d., MET Croatia Energy Trade d.o.o., Plinacro d.o.o. i Prvo plinarsko d.o.o.) kojima su usluge skladištenja u 2015. godini obračunate u skladu s iznosima tarifnih stavki za skladištenje definiranim Odlukom o iznosu tarifnih stavki za skladištenje (NN 28/14), donesenih temeljem Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina.

Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina zasniva se na metodi poticajne regulacije, odnosno na metodi maksimalno dozvoljenog prihoda (revenue cap) temeljem kojega putem odobrenih tarifnih stavki društvo osigurava prihode za provedbu planiranih investicija tijekom pojedinog regulacijskog razdoblja, a čije ostvarivanje HERA kontrolira u postupku revizije dozvoljenog prihoda u godini koja slijedi zadnju godinu regulacijskog razdoblja.

U skladu s Odlukom Vlade RH o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina ([NN 29/14](#)), 70% skladišnih kapaciteta dodijeljeno je opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina, Hrvatskoj elektroprivredi d.d., a Operatoru transportnog sustava dodijeljen je traženi kapacitet za potrebe skladištenja operativne zalihe.

Sa stanovišta sigurnosti opskrbe, Podzemno skladište plina d.o.o. ima izuzetno važnu ulogu i temelj je sigurnosti opskrbe plinom na tržištu Republike Hrvatske.

Kao sudionik na tržištu plina Republike Hrvatske i energetski subjekt koji djelatnost skladištenja plina obavlja kao javnu uslugu, operator sustava skladišta plina obvezan je osigurati:

- objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa sustavu skladišta plina,

- primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina prema reguliranim uvjetima,
- pružanje nestandardnih usluga prema donesenom cjeniku
- sigurnost i pouzdanost opskrbe,
- kvalitetu usluge, zaštitu okoliša, zdravlja, života i imovine građana.

Obveze i dužnosti operatora sustava skladišta plina propisane su i odredbama članka 29. i 30. Zakona o tržištu plina, te ostalim zakonskim propisima i aktima kojima se uređuje energetski sektor, a na društvo se primjenjuju i odredbe zakonskih i podzakonskih akta iz područja rudarstva.

Pravila korištenja sustava skladišta plina koja operator donosi nakon provedene javne rasprave i uz suglasnost HERA-e definiraju između ostalog i postupak rezervacije i korištenja skladišnih kapaciteta, nominacije korištenja skladišta, trgovanje skladišnim kapacitetima, vrste usluga operatora sustava skladišta plina, prava i dužnosti operatora i korisnika sustava skladišta plina, ugovorne odnose i opće uvjete korištenja sustava skladišta plina, mjerna pravila i pravila raspodjele pri skladištenju plina.

U 2015. godini na snazi su Pravila korištenja sustava skladišta plina UPR-175 -1/2014 od 29. prosinca 2014., na koja je HERA dala suglasnost Odlukom Klasa: 310-05/14-02/235 , Ur.broj: 371-01/14-03 od 23. prosinca 2014. godine.

U skladišnoj godini 2015. ukupni skladišni kapaciteti, korisnicima su na raspolaganje stavljeni kroz 102 standardna paketa skladišnog kapaciteta (1 SBU = radni volumen od 5.000.000 kWh uz pripadajuću krivulju povlačenja te krivulju utiskivanja). Raspoloživih pojedinačnih stalnih usluga nije bilo, a dodatni kapaciteti povlačenja i kapaciteti utiskivanja korisnicima skladišta ponuđeni su na prekidivoj osnovi. Korisnici skladišta koristili su i mogućnost virtualnih nominacija, također na prekidivoj osnovi obzirom da ovisi o nominacijama u primarnom smjeru trenutnog rada skladišta.

U svrhu izvršavanja zadanih obveza temeljem europske regulative, društvo se tijekom 2015. upisalo u središnji europski registar sudionika na tržištu energije (CEREMP), što je preuvjet za ispunjenje dalnjih obveza vezanih uz izvještavanje europske Agencije za suradnju energetskih regulatora (ACER).

Uredba Europske unije br. 1227/2011 o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT) definira pravila za aktivne sudionike na veleprodajnim tržištima električne energije i prirodnog plina. S ciljem utvrđivanja i sprečavanja zabranjene trgovine na temelju povlaštenih informacija i manipulaciju tržištem, ACER uspostavlja sustav za nadzor tržišta unutar EU-a, a slijedom navedenog, Uredbom EU 1348/2014 definirane su i obveze Operatora sustava skladišta plina za dostavom dnevnih podataka o tehničkim kapacitetima, skladištenim količinama plina i nedostupnostima sustava skladišta plina.

Temeljem odredbi Uredbe EU 715/2009 potrebno je osigurati jednak pristup informacijama o fizičkom stanju i učinkovitosti sustava kako bi svi sudionici na tržištu mogli procijeniti cjelokupnu situaciju u pogledu potražnje i ponude te prepoznati razloge oscilacije veleprodajnih cijena. To uključuje preciznije informacije o ponudi i potražnji, kapacitetu mreže, protoku i održavanju, uravnoteživanju te raspoloživosti i korištenju skladišta.

Društvo Podzemno skladište plina d.o.o. u 2015. godini ispunilo je sve ugovorne obveze prema svojim korisnicima. Tijekom 2015. godine nije bilo neplaniranih prekida usluge skladištenja. Nakon završenog ciklusa povlačenja (16.04.2015.) i obavljenih HD mjerena, skladište je u razdoblju od 23.04.2015. do 12.10.2015. radilo u načinu rada utiskivanje, nakon čega su ponovno obavljena HD mjerena, a 18.10.2015. započeo je novi ciklus povlačenja.

Dnevne najave korištenja skladišta, odnosno nominacije i renominacije, autorizirani korisnici sustava skladišta plina dostavljaju preko informacijske platforme operatora u skladu s rokovima definiranim Pravilima korištenja sustava skladišta plina.

Osim dostave nominacija i ponuda energije uravnoteženja, korisnici preko informacijske platforme mogu na sekundarnom tržištu trgovati zakupljenim kapacitetima sustava skladišta plina, a mogu trgovati i uskladištenim plinom.

Operator prihvata svaku nominaciju ukoliko se ona temelji na ugovorenim stalnim kapacitetima sustava skladišta plina, te nominaciju koja se temelji na ugovorenim prekidivim kapacitetima ukoliko u tom trenutku postoje ne iskorišteni (ne-nominirani) kapaciteti koje Operator može pružiti korisnicima nakon što prihvati sve nominacije za korištenjem stalnih kapaciteta.

Tijekom 2015. godine korisnici su trgovali uskladištenim plinom, a trgovana skadišnim kapacitetima na sekundarnom tržištu nije bilo.

Za potrebe nabave plina za internu potrošnju provedena su dva otvorena postupka nabave uskladištenog plina kojima je za vlastite zalihe kupljeno 37.000.000 kWh.

Stanje zaliha plina u skladištu

Zaliha plina u skladištu na određeni dan evidentirana je u Bilanci u kategoriji izvanbilančnih zapisa jer ne predstavlja imovinu Društva. No, stanje zapunjenošti skladišnih kapaciteta nužno je pratiti zbog troška energenta koji nastaju prilikom utiskivanja plina u skladište.

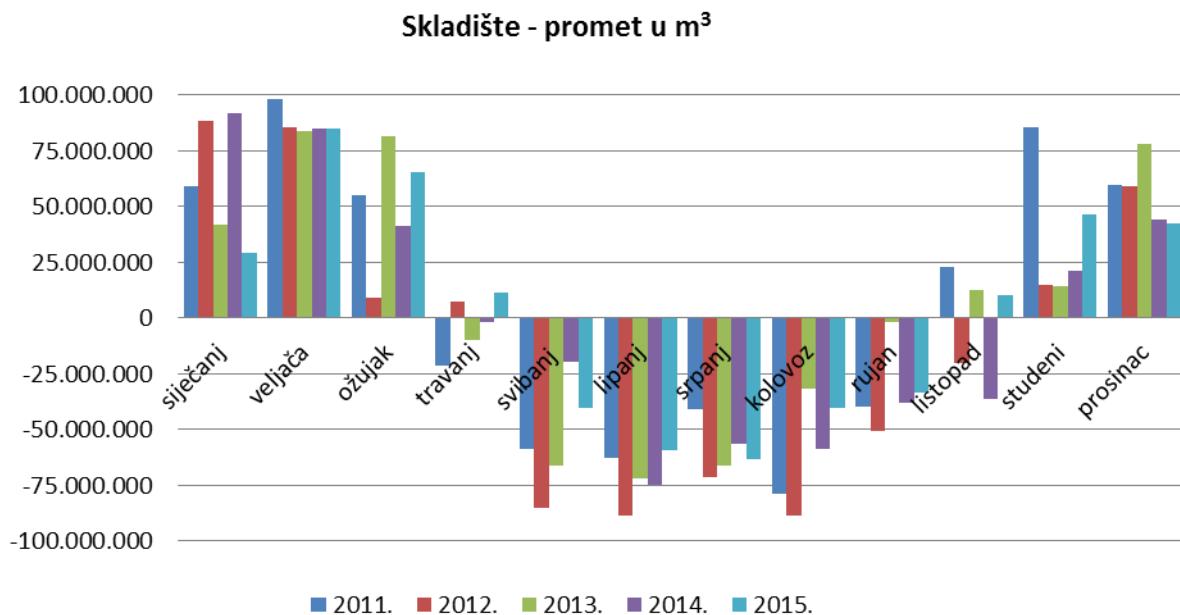
Tablica 1. Stanje zaliha plina

Stanje zapunjenošti skladišta - 31.12.2015. u m³	Stanje zapunjenošti skladišta - 31.12.2014. u m³	Odnos 1/2	Zapunjenošt u odnosu na ukupni RV od 553 mil. m³
1	2	3	4
393.396.119	449.674.626	-12,52%	71,53%

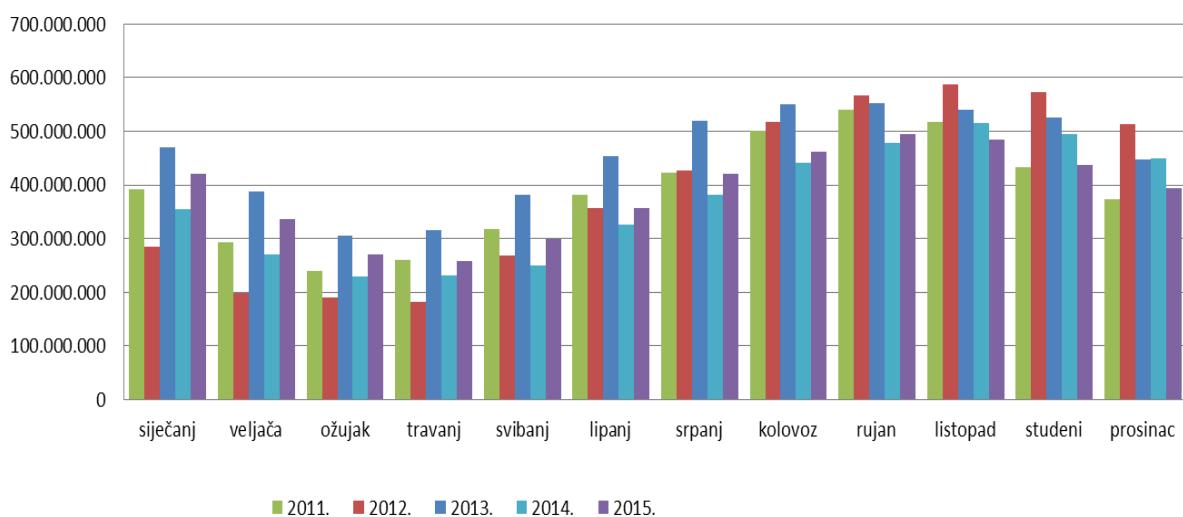
Ukupna zapunjenošt skladišta na kraju plinskog dana 31.12.2015. g. iznosila je 393.396.119 m³.

Tablica 2. Standardni paket skladišnog kapaciteta

Zakupljene usluge skladištenja					
Broj korisnika	SBU			kapacitet utiskivanja	kapacitet povlačenja
	broj SBU	Radni volumen [kWh]	stalni [kWh/d]		
5	102	5.100.000.000	33.725.280	53.960.040	

Slika 1. Promet skladišta u m³

Zapunjenošća skladišta zadnjeg plinskog dana u mjesecu

Slika 2. Količina zapunjenošća skladišta plina

Ostvareni događaji u izvještajnom razdoblju I. – XII. 2015.g.:

- Za prosinac 2015. primjenjuju se tarifne stavke za skladištenje za 2015. godinu, a obračunata je usluga za ukupno 102 SBU-a, te korištene prekidive kapacitete povlačenja i prekidive kapacitete utiskivanja.
- Tijekom prosinca iz skladišta je povučeno 44,17 mil. m³ plina, što je na nivou povlačenja u istom mjesecu prošle godine kada je povučeno 44,37 mil. m³ plina.

- U prosincu 2015. za pogonsku potrošnju potrošeno je 163.377 m^3 , a ukupna zaliha plina za internu potrošnju umanjena je i za iznos od $1.239.714 \text{ m}^3$ na ime gubitaka za 2015. godinu. (Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina, troškove nabave plina za pokriće dozvoljenih pogonskih gubitaka i razlike u mjerenu ubraju u Operativne troškove poslovanja, u ukupnoj vrijednosti od 0,5% od utisnute količine plina tijekom jednog ciklusa utiskivanja).
- Na kraju mjeseca prosinca 2015. na internalnim zalihama u skladištu ostalo je $12.486.390 \text{ kWh}$ ($1.396.378 \text{ m}^3$).
- Tijekom prosinca na informacijskoj platformi operatora, zabilježene su prve transakcije trgovine plinom u skladištu između korisnika sustava skladišta plina.

2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA

U izvještajnom razdoblju od 12 mjeseci sustav skladišta radio je u dvije skladišne godine i to od 01. siječnja 2015. do 16. travnja 2015. u skladišnoj godini 2014., te u skladišnoj godini 2015. od 17. travnja 2015. do 31. prosinca 2015. godine.

Veličine koje definiraju skladište prema zadnjem „RP eksploatacije ugljikovodika, PSP Okoli - Dopuna 5“ su slijedeće:

- radni volumen, maksimalni: 553 000 000 m³ plina
- kapacitet povlačenja, (Max Qph): 240 000 m³/h plina
- kapacitet utiskivanja, (Max Quh): 160 000 m³/h plina

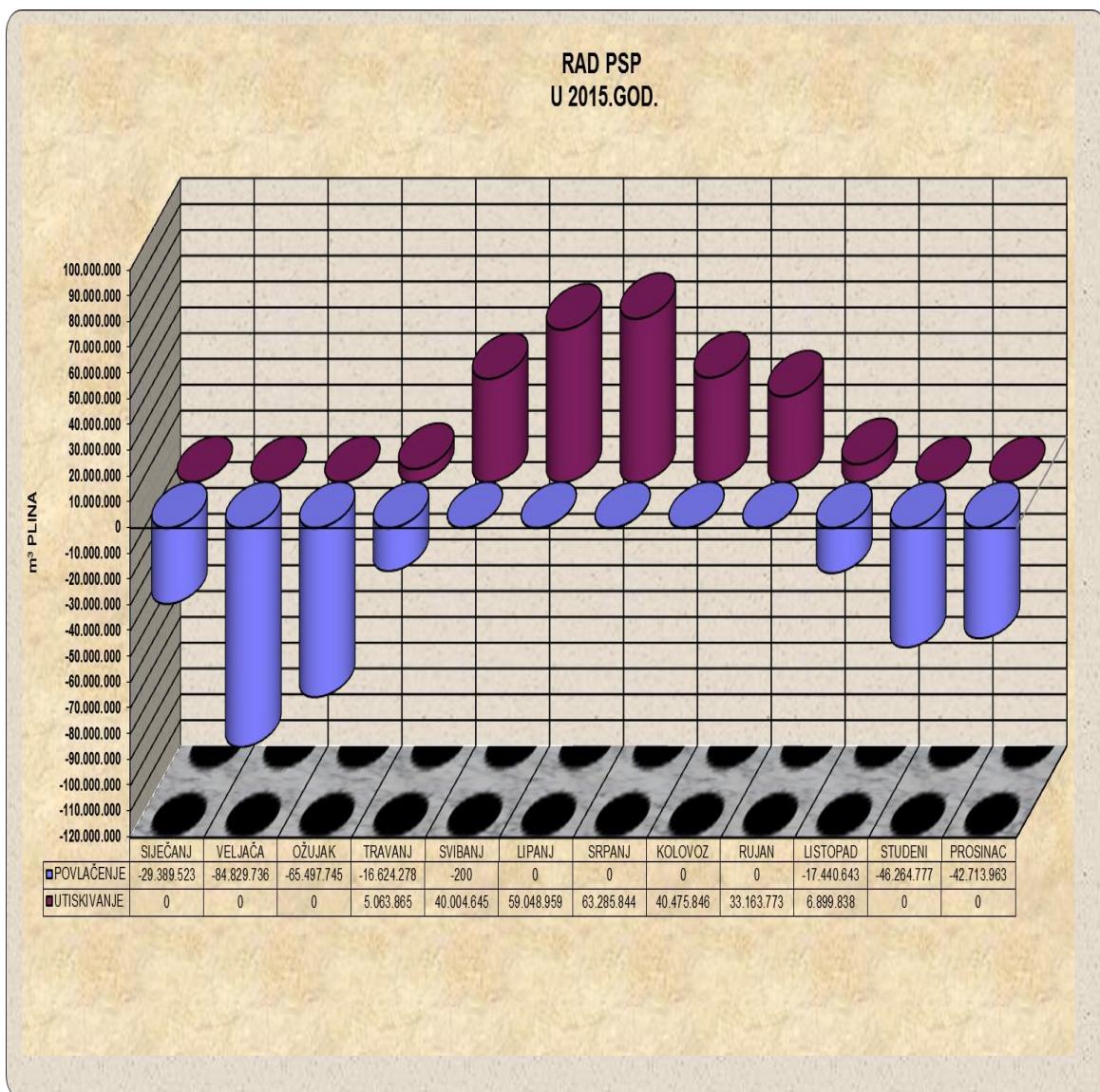
Definirani su i minimalni kapaciteti. Oni iznose:

- minimalni satni kapacitet povlačenja plina (Min Qph) iznosi 200 000 kWh/h
- minimalni satni kapacitet utiskivanja plina (Min Quh) iznosi 300 000 kWh/h

U 2015. godini Podzemno skladište plina prema gore navedenim tehničkim parametrima radilo je na osnovu nominacija korisnika skladišnog sustava i operatera transportnog sustava odnosno potrebama plinskog sustava RH. Tijekom godine ,prema nominacijama bilo je 266 promjena režima rada, a od toga u 28 ciklusu utiskivanja 116. Sve radne bušotine primale su i povlačile očekivane količine plina pri zadanim uvjetima rada. Procesna oprema radila je prema potrebama i projektiranim, radnim parametrima i tijekom godine nije zabilježen niti jedan zastoj koji je utjecao na izvršenje prihvaćenih nominacija korisnika.

U **tablici 3.** prikazan je rad PSP Okoli tijekom 2015. godine. Ukupno je kroz ležište PSP-a prošlo $Q_{uk}=550.703.635$ m³ plina. Od tog iznosa $Q_{p}=302.760.865$ m³ je povučeno dok je $Q_{ut}=247.942.770$ m³ plina utisnuto.

Tablica 3. Rad PSP u 2015 godini

U **tablici 4.** Prikazan je bušotinski fond PSP Okoli na dan 31.12.2015. godine. U fondu je 35 bušotina, 24 bušotine su radne , 9 bušotina je mjernih (praćenje stanja ležišta) te dvije utisne za povratno utiskivanje ležišne vode (OK-1 i OK-27). U tablici 2 u koloni napomena vidljiva je godina i vrsta obavljanja rudarskih radova (TRO , KRO i KRS) u pojedinoj bušotini. Iz nje je vidljivo da je tijekom 2013.godine u 6 najproduktivnijih bušotina PSP Okoli (OK-33, OK-35, OK-41, OK-42, OK-43 i OK-44) obavljena zamjena proizvodne opreme novom opremom većeg promjera, čime su smanjeni hidraulički otpori protjecanju plina kroz bušotine i povećana njihova produktivnost . U bušotinama OK-37, OK-48A i OK-49beta zamijenjena je proizvodna oprema i ispran talog sa dna bušotine. U bušotini OK-30 obavljeni su radovi KRO gdje je po prvi puta radna bušotina opremljena dvozonskom proizvodnom opremom čime je omogućeno odvajanje u radu proizvodnih slojeva a1 i a2. Bušotina se nalazi u rubnom dijelu ležišta blizu kontakta plin-

voda i od početka svoga rada ima velikih problema u ciklusu povlačenju sa slojnom vodom gdje sa smanjenjem tlaka u ležištu tijekom njenog rada povećava količina vode i dolazi do njenog zagušenja. Spomenutim tehnološkim rješenjem opremanja dobivena je mogućnost odvajanja donjeg zavodnjenog sloja i produljenje njezinog rada . Tijekom 2015.godine dodatno je praćen rad svih navedenih bušotina u kojima su obavljeni rudarski radovi ,a posebno je praćen rad bušotine Ok-30 (tijekom 28 ciklusa utiskivanja i povlačenja) o čemu je i sastavljen izvješće voditelja projekta radova.

Navedeni radovi poboljšali su proizvodnost i primanje tih bušotina što poboljšava radne karakteristike i sigurnost rada skladišta u cjelini.

Tablica 4. Fond bušotina PSP Okoli

FOND BUŠOTINA PSP OKOLI - STANJE 31.12.2015.			
REDNI BROJ	BUŠOTINA	STATUS BUŠOTINE	NAPOMENA
PF-1			
1	OK-32	RADNA	TRO 12.2003.
2	OK-37	RADNA	KRO+atalog - 11.2014.
3	OK-39	RADNA	
4	OK-48A	RADNA	KRO+atalog - 12.2013.
5	OK-49β	RADNA	KRO+atalog - 12.2013.
PF-2			
6	OK-1D	RADNA	KRS 2009
7	OK-45	RADNA	
8	OK-46	RADNA	
9	OK-47	RADNA	
PF-3			
10	OK-20	RADNA	KRO 2012
11	OK-26	RADNA	KRO 2012
12	OK-33	RADNA	KRO - 4 1/2" - 11.2013.
13	OK-43	RADNA	KRO - 4 1/2" - 11.2013.
14	OK-44	RADNA	KRO - 4 1/2" - 12.2013.
PF-4			
15	OK-30	RADNA	KRO (dvozonsko)- 12.2014.
16	OK-41	RADNA	KRO - 4 1/2" - 01.2013.
17	OK-42	RADNA	KRO - 4 1/2" - 01.2013.
18	OK-60	RADNA	
PF-5			
19	OK-35	RADNA	KRO - 4 1/2"-12.2012.-1.2013.
20	OK-38	RADNA	TRO 12.2006.
21	OK-2	RADNA	
PF-6			
22	OK-4	RADNA	
23	OK-23	RADNA	
24	OK-28	RADNA	
1	OK-1	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011

2	OK-12	MJERNA	
3	OK-24	KONTROLNO-MJERNA za tlak	KRS i KRO 2012/2013
4	OK-31alfa	KONTROLNO-MJERNA za praćenje razdjelnice plin/voda	
5	OK-36alfa	MJERNA	
6	OK-40	KONTROLNO-MJERNA za tlak	
7	OK-50	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu probaja plina	
8	OK-51	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu probaja plina	
7	OK-27	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011
8	OK-59H	KONTROLNO-MJERNA	
9	OK-56alfa	MJERNA	KRS i KRO 2013

Tijekom rada skladišta zamijećeno je određeno odstupanje u odnosu tlaka ležišta i količine plina u usporedbi sa prijašnjim godinama. U važećem Rudarskom projektu eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ – Podzemno skladište plina -Dopuna 5 (studen 2012.) navodi se pomicanje histereze ležišnog tlaka u desno koje je uslijedilo nakon 2005. godine (razlog pretlačivanje ležišta u 20.ciklusu do referentnog tlaka od 201,5 bar, 2007 godine) što je dovelo do povećane migracije plina u slabije propusne dijelove ležišta.

U tablici 5. Prikazan je odnos količina plina u PSP i tlaka u ležištu tijekom 2015.godine.

Tablica 5. Odnos količine plina u PSP i tlaka ležišta tijekom 2015.godine

2.3.ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Radovi na održavanju sustava skladišta obavljali su se sukladno planu održavanja što obuhvaća strojarske, elektroenergetske, instrumentacijske, strojarsko-montažne, građevinske te radove na tehničkoj zaštiti objekata, osoba i ostale imovine, zatim radove interventnog održavanja prema potrebi te svi zakonom predviđeni postupci pregleda, servisa i mjerena na objektima, opremi i okolišu.

U potpunosti je postignuto:

- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za utiskivanje plina
- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za povlačenje plina
- funkcionalnost sustava za nadzor i upravljanje poljem i postrojenjem
- funkcionalnost i pouzdanost sustava opskrbe električnom energijom
- funkcionalnost i pouzdanost sustava za mjerjenje skladištenih količina plina
- funkcionalnost blokadnih sustava za tehnološku zaštitu objekata
- poštivanje zakonskih propisa i tehničkih normi
- podaci i saznanja o procesu funkcioniranja podzemnog dijela sustava skladišta – podzemnog ležišta
- ispravno određivanje režima utiskivanja i povlačenja i vođenja rada podzemnog ležišta

Osigurano je da su sve radne bušotine primale i proizvodile očekivane (projektirane) količine plina pri zadanim uvjetima rada.

Od kompleksnijih radova obavljeni su:

- Godišnji servisni radovi motokompresorskih jedinica i pratećih postrojenja . Radovi su obavljeni od 08.12.2014. do 01.04.2015. godine, i opisani su u „Izvješću o servisnim radovima na podzemnom skladištu plina d.o.o. Okoli 2014/2015, STSI od 15.lipnja 2015. godine. Uz obavljanje godišnjeg servisa svih MK jedinica u MK 170/3 jedinicu ugrađen je Hydrocom sustav (sa istim sustavom radi MK 171/4) koji uz uštede u gorivom plinu te održavanju motora omogućuje regulaciju količina utisnutog plina u rasponu od 20.000 m³/h – 40.000 m³/h tijekom ciklusa utiskivanja. U istu jedinicu ugrađen je novi moderniji sustav paljenja kojim je zamijenjena dosadašnja stara instalacija podložna kvarovima novom. Tijekom 28 ciklusa utiskivanja MK 170/3 je radila sa novim sustavom paljenja i Hydrocom regulacijom bez ijednog zastoja i ostvarila uštedu od cca 190.000 m³ plina u usporedbi sa potrošnjom MK 168/1 i MK 169/2 jedinica. U MK 171/4 jedinici je generalno uređen kompresorski dio. Obavljena mjerena

onečišćujućih emisija NOx i CO2 ukazuju na znatno smanjenje emisija na spomenute dvije jedinice što je direktna posljedica obavljenih navedenih radova na njima.

Servisni radovi na motokompresorskim jedinicama IR KVR 410 prema planu za 2015/2016. godinu su u tijeku. Radovi su započeli krajem studenog 2015. godine.

Potrebno je napomenuti kako navedeni remonti radovi ni na koji način nisu u koliziji sa provedbom projekta Rekonstrukcija i nadogradnja motokompresornice. Naime, u sezoni utiskivanja 2016.g. rad PSP Okola bazirati će se i dalje na postojećim jedinicama stoga je bilo nužno održavati ih u stanju pune pripravnosti. Isto tako na jedinicama MK 171/1 i MK 171/2 provedeni su radovi isključivo u funkciji održavanja dok je MK 170/3 jedinica značajno unaprijeđena sa Hydrocom sustavom jer ostaje u stand by funkciji i nakon provedbe Rekonstrukcije i nadogradnje motokompresornice.

U lipnju 2015 godine završeni su radovi rekonstrukcije kompresornice instrumentalnog zraka i kompresornica puštena u rad. Tim radovima zamijenjeni su stari nepouzdani kompresori (tip SSR MH75) sa pripadajućim sušaćima zraka, novim vijčanim kompresorima većeg kapaciteta sa frekventnom regulacijom (tip GA 90VSD).

Frekventnom regulacijom dobivena je znatna optimalizacija rada sustava. Napredni algoritam koji je sastavni dio elektronike upravljanja rada kompresora, strogim nadzorom osigurava rad unutar zona najbolje učinkovitosti. U svakom trenutku sustav dobiva onoliko zraka koliko je potrebno , smanjujući i povećavajući broj okretaja elektromotora, eliminirajući rad u rasterećenju koji generira osjetne i nepotrebne troškove električne energije. Također , smanjenjem radnog tlaka samo za jedan bar (npr. sa 10 na 9 bar) smanjuje se direktno potrošnja električne energije za 7%. Sa druge strane smanjujući radni tlak direktno se povećava kapacitet što kod starih kompresora sa fiksnom brzinom nije bilo moguće. Dakle uz pouzdan i sigurniji rad dobivena je optimalna proizvodnja zraka sa povećanjem kapaciteta ,a uz znatnu uštedu električne energije. Uz navedene benefite u sustav je ugrađen i rekuperator topline koji energiju koja se stvara prilikom rada kompresora zagrijavanjem vode šalje u kotlovnici na ulaz u kotlove čime se postiže i dodatna ušteda u gorivom plinu potrebnim za rad kotlova kod zagrijavanja vode.

Usapoređujući ukupno potrošenu i plaćenu električnu energiju za 2014. sa 2015. godinom za postrojenje PSP Okoli zabilježena je ušteda od 200.000 kn . Glavni razlog uštede je puštanje u rad novih kompresora instrumentalnog zraka.

U prosincu 2015. godine su završeni radovi i pušten u rad novi kromatograf sa pripadajućim računalima protoka na sve tri mjerne linije u objekt 520 Mjerno –regulacijska stanica čime je

omogućeno kvalitetnije praćenje kvalitete prirodnog plina (energije) prilikom skladištenja a sukladno mrežnim pravilima.

U svrhu bolje karakterizacije hidrodinamičkih svojstava ležišta te kvalitetnijeg praćenja radnih karakteristika skladišta obavljena su hidrodinamička mjerena na bušotinama na kraju 27. ciklusa povlačenja i početka 28. ciklusa utiskivanja te na kraju 28. ciklusa utiskivanja i početka 28. ciklusa povlačenja obavljena su mjerena statickog gradijenta tlaka na bušotinama: Ok-20, Ok-24, Ok-30, Ok-31alpha, Ok-35, Ok-36, Ok-38, Ok-40, Ok-42, Ok-46, Ok-49beta, Ok-56alpha, Ok-1, Ok-27, Ok-28, Ok-37.

Protekla godina je pokazala, da se sustav upravljanja poslovanjem po sve tri norme (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001) primjenjuje, a što je potvrđeno kroz kontrolni audit vanjske certifikacijske tvrtke tijekom srpnja 2015 godine.

Tijekom godine preglede i nadzor su obavili:

- Agencija za posude pod tlakom
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje
- Ex agencija (pregled uređaja i instalacija instrumentacije u EX izvedbi područje neelektrična oprema)
- Inspekcija zaštite okoliša

Nakon svih obavljenih pregleda dobiveni su pozitivni nalazi za područja inspekcijskih nadzora.

Uz navedeno obavljeni su radovi tekućeg održavanja polja, postrojenja i infrastrukture prema planu nabave opreme i održavanja PSP Okoli za 2015.godinu.

U **tablici 4.** prikazana je usporedba planiranih i ostvarenih troškova 2013. , 2014. i 2015. godine najvažnijih konta održavanja Sektora tehnološkog upravljanja.

Ukupno ostvareni troškovi najvažnijih konta u 2015. godini od 24.399 tis. kuna manji su za 860 tis. kuna u odnosu na 2014. godinu. Najveća ušteda je na kontu 4011 Plin odnosno troškovi gorivog plin za potrebe interne potrošnje. Smanjenje je uvjetovano već spomenutom uštedom u radu ugradnjom Hydrocom sustava u MK 171/3 jedinicu, smanjenim količinama utiskivanja u odnosu na prethodnu godinu te povoljnijom cijenom plina u odnosu na cijenu plina iz 2014.godine.

Tablica 6. Usporedba planiranih i ostvarenih troškova od 2013. do 2015. godine STU-a

OPIS	Plan 2013.	Realizacija 2013.	Plan 2014.	Realizacija 2014.	Plan 2015.	Realizacija 2015.
1	2	3	4	5	6	7
4002 MAT.ZA PODMAZIVANJE	1850	1220	1535	1020	1322	1340
4007 MAT.ZA TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE	3550	2621	2400	1081	993	1055
4011 PLIN	18000	17778	18000	12236	10920	10447
4040 UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI	10900	8846	8500	4333	4589	4368
4120 TEKUĆE ODRŽAVANJE	8100	8679	10000	6589	7543	7189
UKUPNO	42400	39144	40435	25259	25367	24399

2.4.INVESTICIJE I RAZVOJ

Razvoj sustava skladišta plina opisan je u Planu razvoja sustava skladišta plina iz veljače 2014. godine, koji je odobren od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije, a razrađuje ulaganja u razdoblju do 2016. godine s projekcijom za idućih 10 godina.

Planiranim ulaganjima u 2015. godini svrha je postići produljenje krivulje povlačenja maksimalnih izlaznih kapaciteta, povećanje kapaciteta utiskivanja i omogućavanje rezervnih kapaciteta utiskivanja (mogućnosti utiskivanja plina nakon investicije u novu motokompresornicu porasti će sa trenutnog kapaciteta od $160.000 \text{ m}^3/\text{h}$ na $180.000 \text{ m}^3/\text{h}$, uz mogućnost raspolaganja sa značajnom količinom rezervne snage utiskivanja, što do sada nije bio slučaj već postojeće maksimalne ugovorne obveze Društvo je u mogućnosti ostvarivati samo pod pretpostavkom da ne dođe do ispada jedne od jedinica, dok će u narednom razdoblju, a nakon provedbe projekta, Društvo raspolažati sa dvije stare jedinice u funkciji pričuve), sigurnost i pouzdanosti rada postojećeg skladišta plina u Okolima, smanjenje troškova pogonskog goriva i troškova tekućeg održavanja, uz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš, povećanje konkurentnosti podzemnog skladišta plina u Okolima u odnosu na podzemna skladišta u okruženju.

U rujnu je donesen rebalans plana ulaganja najviše iz razloga vremenskih pomaka u realizaciji pojedinih projekta najviše u projektu dogradnje kompresorske stanice gdje je došlo do brže realizacije pa je osigurano 94,4 mil. kuna, dok je kod projekta spojni plinovodi i kapitalni remonti bušotina realizacija pomaknuta u sljedeću godinu. Sveukupno je rebalansom izvršena preraspodjela uvjetovana dinamikom realizacije s povećanjem ukupnog iznosa ulaganja u dugotrajnu imovinu na 195,1 milijun kuna.

Investicijska ulaganja realizirana su u iznosu od 200,0 milijuna kuna (103,72 %) u čemu najveći utjecaj ima dogradnja kompresorske stanice s realizacijom od 105,5 mil. kn (111,81 %).

U tablici 7. Ostvarenje plana ulaganja u dugotrajnu imovinu prikazane su vrijednosti planiranih i ostvarenih investicijskih projekata. Niže u tekstu dan je opis po pojedinoj investiciji.

Tablica 7. Ostvarenje ulaganja u projekte i ostalu dugotrajanu imovinu

RB.	OPIŠ	OSTVARENJE 2014.	Ukupno PLAN (rebalans) 2015.	OSTVARENJE 2015.	% ost. 4/3
0	1	2	3	4	5
		(u 000 kn)	(u 000 kn)	(u 000 kn)	
1	Dogradnja kompresorske stanice - PREKOM911013	7.661	94.364	105.510	111,81
2	Integrirani računalni model PSP Okoli - IMPSPOK2015	0	5.800	5.943	102,47
3	Spojni plinovodi	211	300	175	58,33
4	Izgradnja novih bušotina	12.369	67.900	61.755	90,95
5	Sustav za utiskivanje slojne vode - SUVOB271006	15.317	200	146	73,00
6	EP Grubišno polje - PSPGP001011	17.849	23.785	23.533	98,94
7	Kapitalni remonti bušotina - KAREBUS2014	9.359	500	1.906	381,20
8	Sustav video nadzora i fizička zaštita - TEHZAST	2.006	0	135	0,00
9	Upravna zgrada sa skladištem - SKOMA001010	16.307	0	0	0,00
10	KRO najjačih bušotina - KAREBUS2014	0	0	924	0,00
I. ULAGANJE U PROJEKTE		81.080	192.849	200.028	103,72
11.	Nematerijalna imovina	1.628	0	2	0,00
11.1.	Software - Softver za teh. i kom.podršku skladištenja plina	1.628	0	2	0,00
12.	Oprema pogonska (bušotinska i rotaciona oprema)	390	11	9	81,82
12.1.	Rotaciona oprema - Prijenosna kompaktna laka muljna pumpa tipa WB Honda (diesel)	245	11	9	81,82
13.	Pogonska oprema (alati i tehnološka oprema)	5.227	2.070	2.804	135,46
13.1.	Alati: - Alat i mjerna oprema	1.198	72	121	168,06
	- Strojarski alat i oprema	0	20	30	150,00
	Tehnološka oprema: - Zamjena besprekidnih napajanja na platformama	0	180	178	98,89
13.2.	- Rekonstrukcija mjernog mjesa mjerenja kvalitete plina sa zamjenom kromatografa i postojećih računala protoka	1.148	1.400	1.847	131,93
	- Rekonstrukcija kompresornice instrumentalnog zraka	1.188	399	628	157,39
14.	Namještaj	214	50	29	58,00
14.1.	Uredski namještaj	138	35	21	60,00
14.2.	Pogonski namještaj	76	15	8	53,33
15.	Oprema	260	0	1	0,00
15.1.	Telekom oprema	260	0	1	0,00
16.	Ostalo (specificirati)	268	161	130	80,75
16.1.	Oprema za zaštitu od požara - Vatrogasni aparati, cijevi, armature i nadzemni hidranti	0	35	15	42,86
16.2.	Sustav za uzbunjivanje - Elektroničke sirene s pripadajućom opremom	0	116	115	99,14
16.3.	Posude	0	10	0	0,00
II. OPREMA ZA POTREBE DRUŠTVA		7.987	2.292	2.975	129,80
17.	- zamjena choke u mjerivo-redukcionskoj stanicici	0	0	294	0,00
III. OPREMA PLANIRANA U 2014.g.-REALIZIRANA U 2015.g.		0	0	294	0,00
SVEUKUPNO ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU (I. + II.+III.)		89.067	195.141	203.297	104,18

DOGRADNJA KOMPRESORSKE STANICE

Kao jedan od osnovnih strateških ciljeva društvo PSP d.o.o. je prepoznalo potrebu sveobuhvatne rekonstrukcije postojeće motokompresornice na pogonu Okoli kako bi ostvarilo slijedeće ciljeve:

- Povećanje sigurnosti u provedbi postupka utiskivanja plina u ležište
- Povećanje kapaciteta utiskivanja
- Osiguravanje rezervnih kapaciteta u slučaju ispada jedne od jedinica
- Osiguravanje diversifikacije pogonskih goriva čime se ostvaruju prepostavke kvalitetnijeg upravljanja troškovima u budućem razdoblju
- Smanjenjem emisija štetnih plinova

Nastavno na navedeno društvo je 2009.g. pokrenulo Projekt Rekonstrukcije i nadogradnje motokompresornice čija provedba je intenzivirana od 2013.g. provedbom sljedećih aktivnosti:

Godina	Provđene aktivnosti
2013.g.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sa tvrtkama TEHNOKOM d.o.o. i INSTITUT HRVOJE POŽAR ugovorena izrada Studije opravdanosti ulaganja u povećanje utiskivanja plina i smanjenje emisije štetnih plinova koja je imala za cilj analizirati sve moguće scenarije po kojima bi se mogla provesti Rekonstrukcija postojeće konfiguracije motokompresora na način da pokriva mogućnosti od nadogradnje postojećeg rješenja, djelomične zamjena ili kompletne zamjene postojećih jedinica novima. Svi scenariji trebali su biti analizirani sa tehničkog aspekta kao i sa finansijskog (CAPEX i OPEX) uvažavajući vremensku komponentu, odnosno vremenski okvir unutar kojega sa mora izvršiti Rekonstrukcija. 2. ugovoren zakupu dodatne snage električne energije kojom se opskrbljuje pogon Okoli, a nakon analiza isplativosti/mogućnosti spajanja na visoko naponsku mrežu
2014.g.	<ol style="list-style-type: none"> 1. izrađena revizija studije opravdanosti ulaganja 2. Usvojena Odluka o odabiru scenarija po kojemu će se izvršiti projekt Rekonstrukcije i nadogradnje motokompresornice na Pogonu Okoli (temeljem Feasibility studije izrađene od strane TEHNOKOM d.o.o. i Instituta Hrvoje Požar i izrađenog Idejnog projekta te potpisivanja Ugovora o opskrbi električnom energijom od strane HEP ODS Križ) 3. Temeljem usvojenog Idejnog projekta (izrađen od strane društva TEHNOKOM d.o.o.) raspisan u lipnju otvoreni međunarodni natječaj za odabir izvođača radova 4. Poništen natječaj iz razloga velikog odstupanja iskazanih cijena u pristiglim ponudama u odnosu na procijenjenu vrijednost 5. iz razloga navedenih odstupanja provedene dodatne analize, odnosno revidiranja Studije opravdanosti kao i odluke o odabiru scenarija

Pregled aktivnosti realiziranih u 2015.g.

Kako bi uspješno provelo planirane aktivnosti za 2015.g. Društvo je pri provedbi projekta usmjerilo svoje aktivnosti na dva segmenta:

- Priprema natječajne dokumentacije i raspisivanje ponovljenog otvorenog natječaja (veljača 2015.g.), analiza pristiglih ponuda, po odabiru najpovoljnije ponude nastavak pregovora o uvjetima ugovaranja, zaključenje Ugovora sa zajednicom ponuditelja STSI&TURBOMEHANIKA (lipanj 2015.g.) po principu ključ u ruke
- Provedba upravno pravnih postupaka:
 - 1) Studija utjecaja na okoliš – rješenje zaprimljeno 12. svibnja 2015.g.
 - 2) Lokacijska dozvola – rješenje zaprimljeno 8. lipnja 2015.g.
 - 3) Dopunski rudarski projekt eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP – Okoli“ – Šesta dopuna – rješenje zaprimljeno 25. studenog 2015.g.
 - 4) Izrada i usvajanje Glavnog projekta kao podloga podnošenja zahtjeva za izdavanjem građevinske dozvole (Prosinc 2015.g.)

Od trenutka zaključenja Ugovora sa zajednicom ponuditelja proizvedena je i isporučena sljedeća oprema:

1. Održan FAT pregled Frekvencijskog pretvarača ABB ACS 5000 u razdoblju 08.-09.12.2015; zaprimljeno Izvješće nadzorne inspekcije pri proizvodnji br. 1506/1, Frekvencijski isporučen i trenutno se nalazi na skladištu Turbomehanika d.o.o.

2. Održan FAT pregled Kompresora Dresser-Rand 7HOSS-6 u razdoblju od 15-18.12.2015; zaprimljeno Izvješće nadzorne inspekcije br. 1506/2. Kompresor isporučen u ENERFLEX (packager zadužen za isporuku cijelokupnog skid-a MK 5N) , zaprimljeno Izvješće inspekcije br. 1506/3 o pregledu cijelokupno isporučene tehničke dokumentacije.

Krajem 2015.g. održan polugodišnji koordinacijski sastanak sa zajednicom ponuditelja na kojemu je analiziran gantogram provedenih aktivnosti u 2015.g. i na kojemu je zaključeno kako se sve planirane aktivnosti za 2015.g. provode u za to predviđenim rokovima uz napomenu kako će daljnja realizacija uvelike ovisiti o trenutku izdavanja građevinske dozvole.

Prema trenutno važećem ugovoru plan je do 1. rujna 2016.g. završiti instalaciju MK 5N jedinice kao i probni rad čime bi se stvorili preduvjeti inertizacije postojeće kompresornice te početka zamjene dvije postojeće plinske jedinice novima. Navedeni radovi kao i sami završetak provedbe projekta planiran je za kraj prvog kvartala 2017.g.

INTEGRIRANI RAČUNALNI MODEL PSP OKOLI

Svrha projekta je izrada tehničkog Integriranog računalnog modela PSP Okoli koji će služiti za određivanje radnih parametara skladišta i kao stručna podloga za donošenje odluka o budućim investicijama u izgradnju/rekonstrukciju PSP Okoli.

Predviđeno trajanje projekta je godinu i pol, tj. tijekom 2015. i 2016. godine sa završetkom krajem 2016. godine (u slučaju stručne revizije Integriranog računalnog modela od strane renomirane konzultantske ili servisne tvrtke projekt će se prodlužiti za 3 do 4 mjeseca).

Rudarski radovi mjerjenja na PSP Okoli izvoditi će se tijekom utisnih i povlačnih ciklusa rada skladišta, kojima se planira prikupiti optimalna količina novih podataka i parametara rada skladišta bitnih za kvalitetnu kalibraciju Integriranog računalnog modela PSP Okoli, a i generalno za kvalitetnu dugoročnu evaluaciju i praćenja stanja i rada PSP Okoli. Usporedno s prikupljanjima novih podataka nabaviti će se potrebni računalni programi i informatička oprema, obaviti obuka za rad u računalnim programima, pregledati i ažurirati postojeći segmenti računalnih modela PSP Okoli (površinski sustav, bušotine i ležišta), integrirati segmente računalnih modela u integrirani računalni model PSP Okoli te kalibrirati integrirani računalni model PSP Okoli s postojećim i novo izmјerenim podacima.

U 2015. godini obavljene su ili započete slijedeće aktivnosti:

- izrađeni su svi programi planiranih elektrokarotažnih i hidrodinamičkih mjerena na bušotinama PSP Okoli,
- preuzet je od INA d.d. izrađeni 3D dinamički simulacijski model PSP Okoli s pratećom studijom „Mogućnost povećanja radnog volumena i izlaznih kapaciteta PSP Okoli“,
- nabavljene su usluge i obavljen je dio elektrokarotažnih mjerena (kampanja mjerena utisnih profila tijekom utisnog ciklusa) s interpretacijom rezultata mjerena,
- počela su mjerena hidrodinamičnih radnih karakteristika bušotina (kampanja mjerena tijekom povlačenja plina kod višeg tlaka u skladištu), trenutno se interpretiraju dobiveni podaci,
- nabavljeni su stručni računalni programi ECLIPSE Core Simulator, Petrel Reservoir Engineering Core System, OpenECLIPSE Runtime License, Petrel Combined HMA and PFO, Resolve (32bit) i Hardlock system te je obavljena jednotjedna obuka/trening za rad u jednom djelu nabavljenih stručnih računalnih programa (ECLIPSE Core Simulator, Petrel Reservoir Engineering Core System),
- Pregledani su postojeći tehnički modeli površinskog utisno-povlačnog sustava PSP Okoli (izrađen u stručnom računalnom programu Petroleum Experts GAP) i modeli bušotina (izrađeni u stručnom računalnom programu Petroleum Experts Prosper) te su određene daljnje aktivnosti koje treba obaviti da bi se modeli ažurirali i poboljšali,

Slijedeće godine planirane su aktivnosti:

- završiti započeta hidrodinamička mjerjenjima (tijekom povlačenja plina kod višeg tlaka u skladištu),
- obaviti ostale kampanje hidrodinamičkih mjerena (tijekom povlačenja plina kod nižeg tlaka, utiskivanja kod nižeg tlaka u skladištu i utiskivanja kod višeg tlaka u skladištu),
- interpretirati rezultate svih kampanja hidrodinamičkih mjerena,
- obaviti ostale planirane kampanje elektrokarotažnih mjerena s interpretacijom rezultata mjerena (mjerene proizvodne profila tijekom povlačnog ciklusa i mjerene izakolonskog zasićenja fluidima na kraju povlačnog ciklusa),
- obaviti stručni edukacijski tečaj integrirano modeliranje naftno-plinskih proizvodno-utisnih tehnoloških sustava i obuku za rad u svim ostalim stručnim računalnim programima potrebnim za izgradnju integriranog računalnog modela,
- nabaviti, konfigurirati i instalirati ostalu potrebnu informatičku opremu,
- koristeći postojeće i novo izmjerene podatke obaviti kalibraciju dinamičkog simulacijskog računalnog modela ležišta PSP Okoli, površinskog i bušotinskog sabirno-utisnog računalnog modela PSP Okoli te cjelokupnog Integriranog računalnog modela PSP Okoli,
- izraditi dokument - Integrirani računalni model PSP Okoli,
- izraditi dokument - Prijedlog dugoročnog tipskog programa praćenja rada PSP Okoli (s ciljem kvalitetnijeg i informativnijeg praćenja rada cjelokupnog sustava skladišta s naglaskom na ležište),
- ako se odluči obaviti stručna revizija Integriranog računalnog modela PSP Okoli kod renomirane konzultantske ili servisne tvrtke, nabaviti će se usluge revizorske tvrtke i obaviti će se revizija,
- standardizirati i primijeniti kontinuirano daljnje korištenje i ažuriranje Integriranog računalnog modela PSP Okoli u Podzemnom skladištu plina d.o.o..
- Realizacijom projekta dobiti će se ažurirani i kalibrirani Integrirani računalni model PSP Okoli i prijedlog dugoročnog tipskog programa praćenja rada PSP Okoli s ciljem kvalitetnijeg i informativnijeg praćenja rada skladišta, koji će se koristiti:
- za evaluaciju radnih parametara sustava podzemnog skladišta plina tijekom rada skladišta (trenutno stanje radnog volumena, trenutno stanje plinskog jastuka, maksimalne količine povlačenja i utiskivanja plina pri određenom stanju radnog volumena, kretanje radnih tlakova u cjelokupnom sustavu PSP Okoli, itd...),

- za optimalizaciju rada sustava PSP Okoli (optimalizacija veličine plinskog jastuka i radnog volumena u dinamičkim uvjetima rada skladišta, optimalizacija broja i položaja bušotina u ležištima, optimalizacija načina rada bušotina, optimalizacija opremanja bušotina, pronalaženje “uskih grla” u površinskom sustavu, optimalizacija rada kompresora, određivanje optimalne regulacije rada cjelokupnog sustava, smanjenje rizika kod donošenja odluka daljnog razvoja sustava),
- za kvalitetnu i ažurnu dostavu tehničko-tehnoloških radnih parametara PSP Okoli prodaji,
- za praćenje eventualnih gubitaka (ili migracija) plina u podzemlju i površinskom sustavu,
- stručna podloga za donošenje odluka o budućim investicijama u izgradnju/rekonstrukciju PSP Okoli i izradu projektne dokumentacije.

SPOJNI PLINOVODI

Da bi se novoizgrađene bušotine Okoli 62 i Okoli 63, izgradnja, opremanje i osvajanje kojih je završena krajem godine, mogle uključiti u rad skladišta plina, potrebno ih je priključnim plinovodima spojiti na platformu broj 5 odnosno u plinski kolektorski sustav do skladišnih postrojenja. Uz izgradnju plinovoda potrebno je projektirati i izgraditi pristupne ceste, sustav upravljanja, dovesti električni energiju i odgovarajuće uređiti bušotinski krug.

Za to su u 2015. godini riješeni imovinskopravni odnosi, izrađen je idejni projekt i dobivena lokacijska dozvola. Preduvjet za ishodenje lokacijske dozvole bila je izrada Studije o utjecaju na okoliš Podzemnog skladišta plina Okoli s izgradnjom novih radnih bušotina Ok-62 i Ok-63, rekonstrukcijom kompresorske stanice i izgradnjom sustava za zbrinjavanje slojne vode koja je prihvaćena sredinom godine. Krajem godine izrađeni su glavni projekti te će se u 2016. godini ishoditi građevinska dozvola te izvesti radovi i time omogućiti rad novoizgrađenih bušotina.

Priklučni plinovodi bušotina Ok-20 i OK-26 operativno su završeni, tj. izvršeno je polaganje plinovoda te montaža pripadajuće strojarske, elektro-instrumentacijske opreme te su izvršeni građevinski radovi na trasi od novih radnih bušotina do mjesta priključka u sustav PSP Okoli, do kolektorskih plinovoda na postojećoj bušotinskoj platformi broj 3. Za završetak projekta odnosno puštanje bušotina u rad potrebno je ishoditi građevinsku i uporabnu dozvolu što se nije moglo provesti zbog neriješenih imovinskopravnih odnosa na trasi. U ovoj godini su ti odnosi riješeni tako da nema prepreka završetku projekta u 2016. godini.

IZGRADNJA NOVIH BUŠOTINA

Kapaciteti povlačenja plina iz PSP Okoli naglo opadaju nakon što se povuče oko polovica njegovog radnog volumena te ih je izradom novih radnih bušotina potrebno povećati.

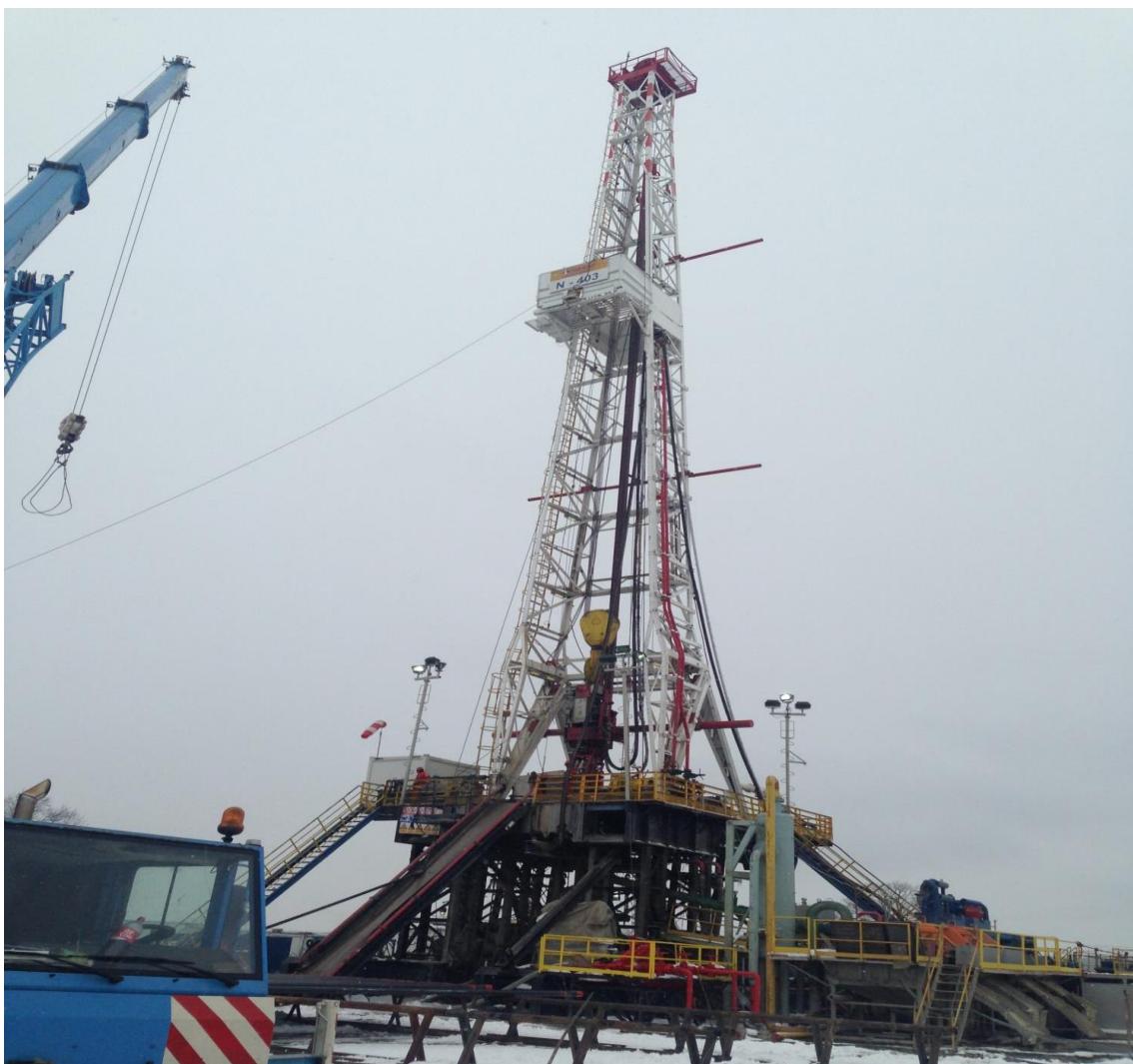
Na osnovu novog strukturnog rješenja koje uvažava rezultate interpretacije 3D seizmike izrađen je geološki model za ležišta serije „a“. Analizom modela, te saznanjima dobivenim uvidom u petrografsko-sedimentološke karakteristike ležišta, kao i povlačno-utisnog ponašanja bušotina, ocijenjeno je da najbolje kolektorske karakteristike ležišta ne prate os strukture već da ta zona sijeće polje u pravcu sjeverozapad-jugoistok približno pod kutom od 30 stupnjeva. Kolektorske stijene su predstavljene uglavnom delta progaradacijskim facijesom pod utjecajem riječnog toka čija se kolektorska svojstva mijenjaju u ovisnosti o poziciji u delti. Također je utvrđeno da su ležišta a_2 i a_3 u središnjem i krajnjem istočnom dijelu polja Okoli povezana.

Kako su dosadašnje bušotine locirane bez ovih saznanja ukazala se mogućnost proglašivanja mreže bušotina na način da se identificiraju najbolji dijelovi ležišta a_1 , a_2 i a_3 te je u tom smislu odlučeno da se lociraju i izrade bušotine Ok-62 i Ok-63.

Plan da se radna bušotina Ok-62 izradi sa zajedničkog prostora s radnom bušotinom Ok-63, kao koso usmjerene kroz ležišta a_1 , a_2 i a_3 na jugoistočnom dijelu polja Okoli, s ušćem u okolini bušotina Ok-2 i Ok-51 u potpunosti i prema Projektu je odraćen. Udaljenost bušotine Ok-62 u zoni ležišta a_1-a_3 od susjednih bušotina Ok-41 i Ok-26 iznosi približno 250 m.

Bušotina Ok-63 također je izbušena kao usmjerena kroz ležišta a_1 , a_2 i a_3 na jugoistočnom dijelu polja Okoli, s ušćem u okolini bušotina Ok-2 i Ok-51. Udaljenost bušotine Ok-63 u zoni ležišta a_1-a_3 od susjedne bušotine Ok-55 (koncesija INA d.d.) iznosi 35 m, a od bušotine Ok-38 iznosi 130 m.

Građevinski radovi na uređenju bušotinskog radnog prostora započeli su krajem 2014. godine te su rudarski radovi koji su se izvodili bušaćim postrojenjem N-403 tvrtke Crosco d.o.o. započeli sredinom prosinca 2014. godine izradom kanala bušotine Ok-63. Bušotina Ok-63 izrađena je kao usmjerena kroz sva ležišta plinske serije „a“ na centralnom dijelu polja Okoli s ušćem u blizini bušotina Ok-2 i Ok-51. Bušotina je postigla svoju konačnu dubinu u laporu ispod ležišta a_5 na mjerenoj dubini 2015 m (Hv=1929m) i završena je sredinom veljače.

Po završetku bušenja bušotine Ok-63, obavljeno je preseljenje na zacrtane koordinate bušotine Ok-62 i krenulo se u izradu kanala bušotine Ok-62. Izrada predmetne bušotine je završila početkom svibnja, a obavljene su sve planirane aktivnosti sa manjim odstupanjima od projekta bušotine kako slijedi: vertikalni dio kanala promjera 26“ je izbušen do 121 m (nešto kraće nego što je prema projektu, budući da je prilikom bušenja zamijećena pojava plina na dubini od 128 m); bušenje je nastavljeno bez problema sukladno Projektu sve do dubine 1845 m kada zbog tehničkih problema (kvar dubinskog motora) dolazi do zaglave alata. Zaglava je riješena eksplozivnim rezanjem alata za bušenje (BHA) iznad udarača i skretanjem s cementnog mosta. U nastavku je bušenjem zaobilaznog kanala (ST1) kontraktor, tvrtka Crosco d.o.o. izmijenio tri dubinska motora (MWD) zbog kvarova. Da bi se postigla dubina za ugradnju 9 5/8“ kolone (postignuta prije zaglave) izgubljeno je 20-tak dana. Zbog svega navedenog bušenje je trajalo duže od predviđenog, no usprkos poteškoćama uspješno je završeno.

Važno je napomenuti da su tijekom izrade obiju bušotina poduzete mjere zaštite ljudi i okoliša prema HSE standardima i prema Studiji zaštite okoliša odobrene od strane nadležnog Ministarstva. Također treba napomenuti da za vrijeme izrade bušotine nije zabilježena niti jedna povreda na radu kao ni zagađenje okoliša. Radovi na izradi bušotine obavljeni su prema zahtjevima i zadacima koji su bili zadani Projektnim zadatkom i Pojednostavljenim Rudarskim Projektom.

Do kraja 2015. obavljeni su remontni radovi opremanja, osvajanja i ispitivanja bušotina, a preostalo je još spojiti predmetne bušotine plinovodima do bušotinske platforme PF-5 i građevinski urediti bušotinski radni prostor.

SLOJNE VODE

Tijekom povlačenja plina iz skladišta proizvodi se i određena količina slojne vode koju je potrebno zbrinuti na adekvatan način. Za zbrinjavanje vode nastale na PSP Okoli do izgradnje i puštanja u rad vlastitog sustava koriste se usluge od INA d.d., tj. slojna voda se cjevovodima transportira do plinske stanice CPS Okoli gdje se separira i otprema na proizvodno polje Žutica, gdje se utiskuje u za to predviđene bušotine. Ovim projektom zbrinjavanje proizvedene slojne vode na PSP Okoli obavljati će se na našem postrojenju u krugu PSP-a i koristiti će se bušotine Ok-1 i Ok-27 koje su prenamijene iz kontrolno-mjernih bušotina u utisne za slojnu vodu.

Tijekom 2014. godine izvršeni su radovi izgradnje svih objekta prema projektu i u 2015. godini su vršeni manji preostali radovi. Za projekt je ishođena lokacijska i građevinska dozvola te će se početkom 2016. godine izvršiti tehnički pregled i objekti pustiti u rad.

EP GRUBIŠNO POLJE

Na području Grubišnog Polja istraživanje nafte i plina započelo je 40-ih godina prošlog stoljeća da bi 2006. godine bile potvrđene rezerve plina.

PSP d.o.o. provodi dodatne istražne rade temeljem Rješenja Ministarstva gospodarstva kojim se PSP-u d.o.o. odobravaju dodatni istražni rade u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja plina u geološki strukturama na eksploatacijskom polju ugljikovodika „Grubišno Polje“ od 2011. god., a koje je produženo do kraja 2016. godine.

Do sada je prema Planu i programu dodatnih istražnih radova na eksplotacijskom polju ugljikovodika Grubišno Polje izrađenom 2011. godine izvršeno:

- laboratorijska analiza svih raspoloživih jezgara,
- ponovljena je analiza karotažnih dijagrama,
- obavljena su seizmička mjerena,
- obavljeni su kapitalni remonti slojeva na buštinama Gr-1Z i Gr-2Z, elektrokarotažna mjerena u svrhu provjere stanja bušotine uz provjeru stanja kanala bušotina, snimanje karotažnih dijagrama u zacjevljenom kanalu sa svrhom utvrđivanja kontakta plin-voda i zasićenja fluidima, hidrodinamičko mjerjenje i provjera zasićenja u vodenoj zoni i provjera potvrde kontakta plin-voda,
- bušotine su opremljene novom proizvodnom opremom

U tijeku je rad na interpretaciji podataka dobivenih provedenim snimanjima i mjerenjima, revizija programskog rješenja za izgradnju podzemnog skladišta plina te rad na izradi Studije utjecaja na okoliš, a što je nužno dovršiti u 2016. godini te sukladno dobivenoj istražnoj koncesiji izraditi potrebnu tehničku dokumentaciju i ishoditi lokacijsku dozvolu za izgradnju podzemnog skladišta plina. U tu svrhu potrebno je dovršiti i aktivnosti po spomenutom planu i programu, a koje se između ostalog odnose na provedbu hidrodinamičkih mjerena na buštinama Gr-1Z i GR-2Z radi:

- utvrđivanja hidrodinamičke povezanosti i srednje efektivne propusnosti između postojećih bušotina,
- utvrđivanja granica, odnosno volumena ležišta u području jugoistočnog strukturnog maksimuma,
- utvrđivanje srednje efektivne propusnosti ležišta za plin hidrodinamičkim mjerjenjem porasta tlaka,
- utvrđivanje mogućnosti primanja bušotina (dušikom) i mjerjenje pada tlaka
- mjerjenje utisnih profila utiskivanjem dušika u otvorene proizvodne intervale bušotina.

Na eksploracijskom polju Grubišno Polje da sada nije bilo crpljenja plina, prva faza ili preduvjet izgradnje podzemnog skladišta plina je pražnjenje ležišta da bi se „oslobodio“ prostor za skladištenje.

Budući da je udio dušika u sastavu plina visok (cca 18%) tehničko rješenje crpljenja plina baziralo se na umješavanju plina iz Grubišnog Polja s plinom prethodno uzetim iz magistralnog plinovoda Virovitica – Kutina kako bi se dobila plinska smjesa standardne kvalitete koja bi se komprimirala i predavala u transportni sustav. Stupanjem na snagu Općih uvjeta opskrbe plinom od 1. siječnja 2014. smanjen je dozvoljeni udio dušika u plinu sa prijašnjih 7% na 3% što se umješavanjem teško postiže. Stoga je u veljači 2015 PSP ugovorio izradu Studije izvedivosti odabira tehnologije izdvajanja dušika i konfiguracije postrojenja. U okviru studije analizirane su tri dostupne tehnologije izdvajanja dušika; membranska tehnologija, PSA tehnologija (pressure swing adsorption) i kriogena tehnologija (cold box). Isplativost primjene nije dokazana što u budućnosti utječe i na isplativost građenja podzemnog skladišta.

Ukoliko se provedbom dodatnih istražnih radova potvrde prepostavke o mogućnosti i svrshodnosti korištenja geoloških struktura eksploracijskog polja za skladištenje prirodnog plina pristupilo bi se projektiranju i izgradnji podzemnog skladišta plina. Radni volumen i izlazni kapacitet projektirati će se nakon analize rezultata svih istražnih radova, a prema sada raspoloživim podacima kretao bi se od $25\text{--}40 \times 10^6 \text{ m}^3$ plina (uz mogućnost višestrukog punjenja i pražnjenja tijekom iste ogrjevne sezone), a izlazni kapacitet 70 000 do 100 000 m^3/h .

KAPITALNI REMONTI BUŠOTINA

Projekt "Kapitalni remonti bušotina" je višegodišnji projekt, pokrenut 2014. godine i izvodi se s ciljem obavljanja kapitalnih remonata opreme (KRO) na buštinama PSP Okoli. Osnovni cilj projekta je zamjena stare ugrađene bušotinske opreme novom opremom te promjena koncepcije opremanja bušotina u pojedinim buštinama gdje je to opravdano iz tehničko-tehnoloških razloga.

U 2015. godini projekt se nastavio s odobrenim budžetom u Planu poslovanja za 2015. godinu od 8,5 mil. kuna. U planu je bilo obavljanje KRO na dvije radne bušotine na PSP Okoli, Ok-45 i Ok-46, tj. zamjena stare ugrađene opreme novom, bez promjene koncepcije opremanja.

U svrhu realizacije projekta, ugovorena je nabava i isporuka; podzemne bušotinske opreme, tubinga i ostale cijevne opreme i kalij klorida što je i isporučeno.

Također je ugovoren i obavljen servis nadzemne bušotinske opreme (zasuna za erupcijske uređaje) sa skladišta PSP Okoli te je usluga obavljena.

U svrhu realizacije projekta također su ugovoreni radovi i usluge izvođenja rudarskih radova kao i usluge transporta prilikom izvođenja rudarskih radova na buštinama.

Izvođenje rudarskih radova na buštinama planirano je za jesenski period (listopad-studeni 2015.), tj. na kraju ciklusa utiskivanja plina, kada je u podzemnom skladištu plina najviši tlak što pojednostavljuje izvođenje radova s tehničko-tehnološkog aspekta. Odlukom poslovodstva, a iz razloga odluke vlasnika Društva o isplati cjelokupnog iznosa neto dobiti, izvođenje rudarskih radova na buštinama u sklopu projekta odgođeno je za 2016. godinu.

2.5. IMOVINSKO PRAVNI POSLOVI

Radi pripreme realizacije projekta“ Rekonstrukcije postrojenja za skladištenje plina u PSP Okoli: kompresorska stanica, transformatorska stanica, napojni kabel-35 kV, interni pristupni put do transformatorske stanice, uljna jama“, 04. ožujka 2015. godine, podnesen je zahtjev za izdavanje Lokacijske dozvole Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja, Uprava za dozvole od državnog značaja, sektor lokacijskih dozvola i investicija, te je 29. svibnja 2015. godine, ishođena Lokacijska dozvola za predmetni projekt. Ista je postala pravomoćna 09. srpnja 2015. godine.

Temeljem prethodno navedene Lokacijske dozvole, 02. rujna 2015. godine, podnesen je zahtjev Ministarstvu gospodarstva, sektoru za rudarstvo, za provjeru “Dopunskog rudarskog projekta eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“-podzemno skladište plina – Šesta dopuna“.

Predmetni Dopunski rudarski projekt dobio je potvrdu o provjeri dana 24. studenog 2015. godine.

Vezano za rješavanje imovinsko pravnih odnosa potrebnih za realizaciju prethodno navedenog projekta, 30. studenog 2015. godine, sklopljen je Ugovor o služnosti sa Općinom Velika Ludina (služnost prolaza ispod ceste), te 18. prosinca 2015. godine, dobiveno je Rješenje o osnivanju prava služnosti od Hrvatskih voda (služnost prolaza ispod kanala) te su time u potpunosti riješeni imovinsko pravni odnosi vezani za provođenje napojnog kabela -35 kV preko ceste i kanala do susretnog HEP-ovog postrojenja;

Zbog realizacije projekta – „Izgradnja i uređenje bušotinskog kruga bušotina OK-62 i OK-63, te spajanje bušotina Ok-62 i OK-63 na bušotinsku platformu PF 5“, dana 30. lipnja 2015. godine, podnesen je zahtjev za izdavanje Lokacijske dozvole Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja, Uprava za dozvole od državnog značaja- sektor lokacijskih dozvola i investicija.

Predmetna Lokacijska dozvola ishođena je 02. studenog 2015. godine, te je ista postala pravomoćna 12. prosinca 2015. godine.

Vezano za upravno pravni postupak ishođenja Građevinske dozvole za projekt Sustava za povratno utiskivanje slojne vode u bušotine Ok-27 i Ok-1 unutar eksploatacijskog polja ugljikovodika „ PSP Okoli“, pokrenutim dana 31. prosinca 2014. godine, pred Ministarstvom gospodarstva, Sektorom za rudarstvo isti je dovršen 11. studenog 2015. godine, ishođenjem predmetna Građevinske dozvole,

U svrhu ishođenja navedenih lokacijskih i građevinskih dozvola, te radi rješavanja aktualnih projekata u pripremi istih, prethodno je pribavljena odgovarajuća dokumentacija i procjene, izvršeni su pregovarački postupci, te su riješeni imovinsko pravni odnosi sklapanjem ugovora o kupoprodaji, osnivanju služnosti i zakupa s fizičkim i pravnim osobama, Hrvatskim vodama, jedinicom lokalne samouprave, Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom na trasama i zahvatima za projekte Prenamjena kontrolno-mjernih bušotina OK-1D, OK-20, i OK-26 u utisno-proizvodne (radne) bušotine, Spajanje bušotina Ok 62 i Ok 63 na bušotinsku platformu Pf -5, za produžetak trase Sustava zbrinjavanja slojnih voda.

Sukcesivnim rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa podnošeni su i prijedlozi za upis ovih prava u zemljišnim knjigama.

U postupku pregovaranja koji su okončani sklapanjem ugovora, riješeni su svi imovinsko pravni odnosi u vezi naknade šteta izvan pojasa služnosti na trasama Svjetlovodnog kabela i Sustava zbrinjavanja slojnih voda.

U sklopu projekta Dodatni istražni radovi - Grubišno Polje sklopljeni su ugovori s Hrvatskim šumama, izvršen je prijenos ugovora o zakupu, te pregovaranje, pribavljanje dokumentacije i sklapanje te provedba ugovora sa svim vlasnicima radi naknade štete na trasi seismike.

Isto tako Podzemno skladište plina d.o.o. sudjelovalo je u postupcima Izmjene i dopune Prostornog Plana BB županije dostavom očitovanja i primjedbi. U postupku udovoljavanja zahtjeva u svrhu realizacije NNIP programa Podzemno skladište plina je udovoljilo svim zahtjevima. Pribavljana je i druga odgovarajuća dokumentacija radi I u pripremi realizacije budućih projekata i prema zahtjevu poslovodstva.

2.6. POSLOVI ZAŠTITE

Mjere zaštite na radu provođene su redovito i u opsegu predviđenom zakonskom regulativom kao i internim aktima Društva.

U tijeku 2015. godine dogodila se jedna ozljeda na radu bez većih posljedica, koja nije imala uzročnu vezu koja bi izazvala poremećaje u procesu rada.

Tijekom 2015. godine iz područja zaštite na radu provedene su slijedeće aktivnosti:

- Sedam (7) zdravstvenih pregleda radnika na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, jedan (1) zdravstveni pregled radnika u svrhu utvrđivanja radne sposobnosti i četiri (4) preventivna zdravstvena pregleda .
- Održane dvije (2) sjednice odbora za zaštitu na radu Podzemnog skladišta plina d.o.o.
- Sedam (7) ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima (dvije mosne dizalice, jedna hidraulička dizalica, kompresornica instrumentalnog zraka i tri radne bušotine).
- Provedeno stručno osposobljavanje dva (2) radnika za strojara kotla i strojara kompresorske stanice.
- Nabavka zimske zaštitne odjeće i obuće za radnike na procesnom postrojenju.
- Sukladno zahtjevima norme iz područja sigurnosti na radu, izrađena lista pojedinačnih ciljeva i programa zaštite zdravlja i sigurnosti.
- Osposobljavanje četiri (4) radnika za rad na siguran način i provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.
- Osposobljavanje četiri (4) radnika za rukovatelje motornom ksilicom
- Izrada procjene rizika prema pravilima zaštite na radu za lokaciju PSP Okoli.
- Ugrađen sustav za uzbunjivanje na lokaciji PSP Okoli.
- Izrađeni interni akti koji se odnose na provođenje zaštite na radu (pravilnik o zaštiti na radu, osobnim zaštitnim sredstvima i evakuaciji i spašavanju).
- Donijete odluke koje se odnose na rad odbora ZNR i zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.
- Izrada mjera zaštite za dopunski rudarski projekt.

Mjere zaštite od požara obuhvaćale su provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija i to:

- Ispitivanje sustava za otkrivanje i dojavu požara, sustava za gašenje požara pomoću CO₂, plinodajavnog sustava za detekciju metana (CH₄), hidrantske mreže i sigurnosne rasvjete.
- Periodični servisni pregled prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata .
- Umjeravanje uređaja za detekciju i mjerjenje eksplozivnih plinova.
- Korištenje vatrogasnih usluga pri izvođenju rudarskih radova na lokaciji PSP Okoli.
- Godišnji pregled stanja dimnjaka na lokaciji PSP Okoli.
- Održavanje vatrogasne i vježbe evakuacije i spašavanja.

Mjere zaštite okoliša u svrhu zaštite tla, zraka i voda odvijale se, sukladno zakonskim odredbama.

Provedene su slijedeće aktivnosti:

- Povremena mjerjenja onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (malih i srednjih uređaja za loženje i motora s unutrašnjim izgaranjem).
- Zbrinjavanje otpada sukladno važećoj regulativi iz područja postupanju s otpadom, pri čemu je u protekloj godini nastao komunalni otpad i proizvodni otpad(dvije vrste neopasnog otpada i osam vrsti opasnog otpada).
- Određivanje analitičkih pokazatelja prema trenutnom uzorku sanitarnih i zauļjenih voda od ovlaštenog laboratorija a prema graničnim vrijednostima iz vodopravne dozvole.
- Dostava podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš, putem jedinstvenog registra o ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari i otpada u okoliš za proteklu godinu.
- Sukladno zahtjevima norme iz područja zaštite okoliša, izrađena lista ciljeva i programa upravljanja okolišem.
- Provedena izobrazba za povjerenika gospodarenja otpadom.
- Državnom zavodu za statistiku putem internetske aplikacije dostavljen obrazac koji se odnosi na investicije u zaštiti okoliša i izdatke za dobra i usluge u okolišu (IDU-OK).

IZVANREDNI DOGAĐAJI

Dogadaj	1. 1. - 31. 12. 2015. godine	
	Broj događaja	Procjenjena šteta u Kn
Početni požar	0	0,00
Požar	0	0,00
Eksplozija	0	0,00
El.nepogoda	0	0,00
Ošteć. opreme	0	0,00
Ošteć. vozila	0	0,00
Ošteć. objekta	0	0,00
Šteta na okolišu	0	0,00
Pot.opas.situac.	0	0,00
Krađa	0	0,00
Prirodna nepogoda	0	0,00
Ukupno	0	0,00

OZLJEDE NA RADU

Tip ozljede	1. 1. - 31. 12. 2015. godine	
	Broj ozljeda	Broj dana
Laka	1	28 –to je ozljeda na radu koju HZZO nije priznao kao ozljedu na radu
Teška	0	0
Smrtna	0	0
Prof.bolest	0	0
Ukupno	1	28

Napomena: Navedena ozljeda na radu nije priznata temeljem Rješenja HZZO

Klase: UP/i-502-03/15-02/35, Ur.broj: 338-03-13-15-1 od 10. ožujka 2015. godine u kojem je naznačeno da se navedena dijagnoza radnika ne može nepovitno uzročno posljedično povezati s vođenjem tehnološkog procesa.

Bez obzira na nepriznatu ozljedu temeljem rješenja HZZO norma OHSAS 18001:2007 zahtjeva da se svaka ozljeda u prostorima poslodavca evidentira.

INSPEKCIJSKI NADZORI

Inspekcija	1. 1. - 31. 12. 2015. godine	
	Broj inspekcije	Kazne i odštete u Kn
Rudarska	0	0
Zaštita okoliša i prirode	1	0
Zaštita i spašavanje	0	0
Ukupno	1	0

- Dana 28. studenog 2015. godine u prostorijama trgovackog društva Podzemno skladište plina d.o.o., PSP OKOLI , Naftaplinska 10, Okoli obavljen inspekcijski nadzora nad provedbom mjera iz zaštite okoliša.

3. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

3.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka za 2015. godinu iskazuje sljedeći rezultat:

- ukupni prihodi	174.341 tis. kuna
- ukupni rashodi	104.250 tis. kuna
- bruto dobit	70.091 tis. kuna
- porezna obveza	13.896 tis. kuna
- neto dobit	56.195 tis. kuna

Tablica 8. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama

Opis	Ostvarenje 2015.	Plan (rebalans) 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2/3
	1	2	3	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do IV.)	170.748	168.110	170.823	101,57
I. Od prodaje na domaćem tržištu	167.264	165.781	170.407	100,89
II. Od prodaje na stranom tržištu	0	0	0	0,00
III. Prihodi na tem. upotr. vlast. proizv. i usluga	0	0	0	0,00
IV. Ostali poslovni prihodi	3.484	2.329	416	149,59
B RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do VII.)	98.944	103.469	99.949	95,63
I. a.) Smanjenje klase 6	0	0	0	0,00
b.) Povećanje klase 6	0	0	0	0,00
II. Materijalni troškovi (a.+b.+c.)	34.430	38.096	37.006	90,38
a.) Troškovi sirovina i materijala	20.818	22.658	23.612	91,88
b.) Nabavna vrijednost prodane robe	0	0	17	0,00
c.) Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	13.612	15.438	13.378	88,17
III. Troškovi osoblja (a.+b.+c.)	14.050	14.202	13.993	98,93
a.) Neto plaće i nadnice	8.039	8.084	7.807	99,44
b.) Troškovi poreza i doprinosa iz plaće	3.954	4.037	4.182	97,94
c.) Doprinosi na plaće	2.057	2.081	2.005	98,85
IV. Amortizacija s revalorizacijom	44.260	44.520	42.435	99,42
V. Vrijednosno usklajivanje imovine (a.+b.)	0	0	745	0,00
a.) Vrijednosno usklajivanje dugotrajne imovine	0	0	0	0,00
b.) Vrijednosno usklajivanje kratkotrajne imovine	0	0	745	0,00
VI. Rezerviranje troškova i rizika	38	0	370	0,00
VII. Ostali troškovi poslovanja - nematerijalni (a.+b.+c.+d.+e.)	6.166	6.651	5.400	92,71
a.) Troškovi službenog puta	87	90	74	96,67
b.) Ostale naknade po KU	731	726	600	100,69
c.) Opremnine	23	16	8	143,75
d.) Troškovi reprezentacije	181	229	245	79,04
e.) Ostali nematerijalni troškovi (nadzorni, osiguranje)	5.145	5.590	4.473	92,04
C DOBIT ILI GUBITAK IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (A-B)	71.804	64.641	70.874	111,08
D FINANCIJSKI PRIHODI	2.038	1.361	4.294	149,74
E FINANCIJSKI RASHODI	3.457	4.040	273	85,57
F DOBIT ILI GUBITAK IZ FINANCIJSKE DJELATNOSTI (D-E)	-1.419	-2.679	4.021	52,97
G Izvanredni prihodi	1.555	1.555	0	100,00
H Izvanredni rashodi	1.849	1.849	0	100,00
I DOBIT ILI GUBITAK IZ IZVANR. AKTIVNOSTI (G-H)	-294	-294	0	100,00
J UKUPNI PRIHODI (A+D+G)	174.341	171.026	175.117	101,94
K UKUPNI RASHODI (B+E+H)	104.250	109.358	100.221	95,33
L BRUTO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (J-K)	70.091	61.668	74.896	113,66
M POREZ NA DOBIT	13.896	12.334	15.156	112,67
N NETO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (L-M)	56.195	49.334	59.740	113,91

Prihodi

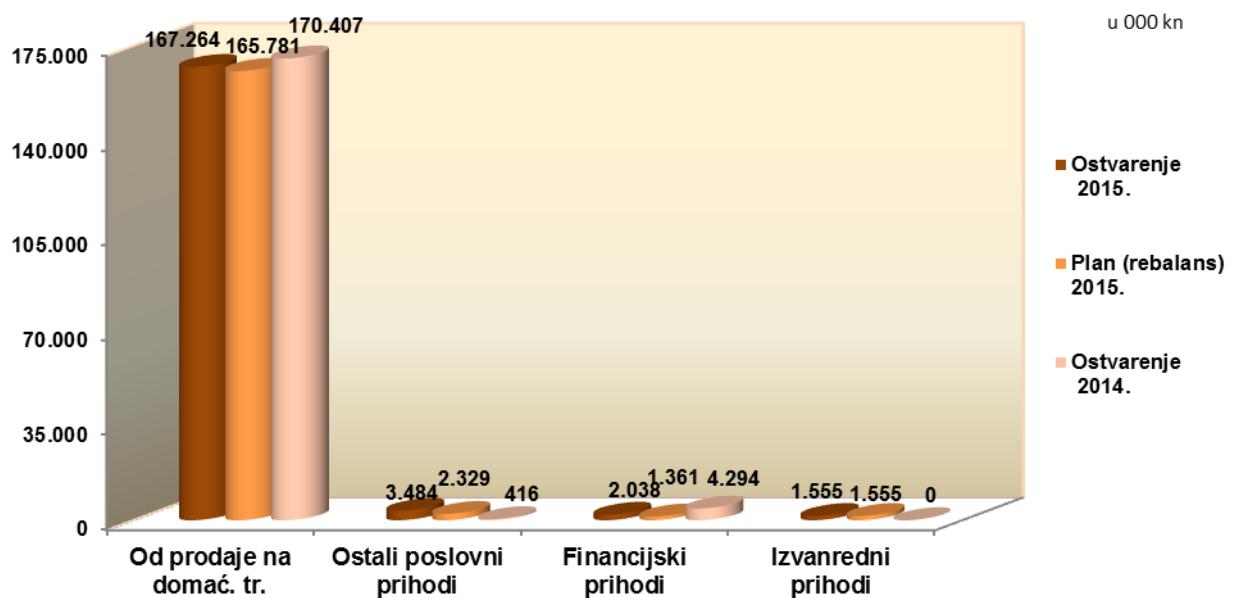
U promatranom razdoblju Podzemno skladište plina d.o.o. ostvarilo je ukupne prihode u iznosu od 174.341 tis. kuna, koji se dijele na:

- prihode od prodaje na domaćem tržištu 167.264 tis. kuna
- ostali poslovni prihodi 3.484 tis. kuna
(odštete od osiguravajućeg društva, prihodi od penala dobavljačima)
- financijske prihode 2.038 tis. kuna
(prihodi od kamata, pozitivnih tečajnih razlika i nerealizirani prihodi financijske imovine)
- izvanredni prihodi (povrat viška materijala nakon bušenja bušotina) 1.555 tis. kuna

Tablica 9. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje

OPIS	Ostvarenje 2015.	Plan (rebalans) 2015.	Ostvarenje 2014.	u 000 kn
				Indeks 2/3
1	2	3	4	5
Od prodaje na domać. tr.	167.264	165.781	170.407	100,89
Ostali poslovni prihodi	3.484	2.329	416	149,59
Financijski prihodi	2.038	1.361	4.294	149,74
Izvanredni prihodi	1.555	1.555	0	100,00
UKUPNI PRIHODI	174.341	171.026	175.117	101,94

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA

Slika 3. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje

U strukturi ukupnih prihoda prihodi od osnovne djelatnosti čine 95,94%, ostali poslovni prihodi 2%, financijski prihodi 1,17% i izvanredni prihodi 0,89%.

Ukupni prihodi sastoje se od poslovnih, financijskih i izvanrednih prihoda. Poslovni prihodi određeni su od strane Regulatora (HERA), za svako regulatorno razdoblje, kroz maksimalno dozvoljeni prihod. U razdoblju 2015.g. ukupni ostvareni prihodi veći su od planiranih za 3.315 tis. kn (odnosno 1,94%), a manji su za 776 tis. kn (odnosno 0,45%) u odnosu na 2014.g.

Ako promatramo ukupne ostvarene prihode u 2015.g. u odnosu na 2014.g. evidentno je da su u konačnosti ukupni prihodi u 2015.g. veći za 15.149 tis. kn u odnosu na 2014.g. iz razloga jer je u 2014.g. ostvaren prihod od prodaje nepovučenog plina u iznosu od 15.925 tis. kn (prihod ostvaren od nestandardne usluge prodaje nepovučenog plina korisnika skladišnih kapaciteta, a temeljem Pravila korištenja sustava skladišta plina) koji je bio posljedica nepredviđene situacije na tržištu plina i na što Društvo nije moglo utjecati.

Ukupno ostvareni prihodi u promatranom razdoblju 2015.g. ostvareni su na razini 101,94% u odnosu na ukupne planirane prihode za 2015.g. odnosno ukupno ostvareni prihodi u 2015.g. veći su od planiranih za 3.315 tis. kn i to uglavnom zbog ostvarivanja prihoda temeljem ponude prekidivih kapaciteta koji nisu dijelom standardne ponude društva PSP d.o.o., a koje nije moguće planirati jer ovise o potrebama korisnika u danom trenutku. Navedeni proizvodi omogućuje ostvarivanje dodatnih značajnih prihoda i društvo će ih svakako nastojati i nadalje razvijati te nuditi zainteresiranim kupcima, a sve sukladno tehničkim mogućnostima pogona te regulatornom okviru.

Ostali poslovni prihodi prvenstveno se odnose na prihod od refundacije nastalih šteta od osiguravajućeg društva na materijalnoj imovini i obračunate penale dobavljačima te se razlikuju od planiranih s obzirom na prirodu i nemogućnost preciznog planiranja istih.

Financijski prihodi su ovisni o količini slobodnih novčanih sredstava koje je moguće oručiti/uložiti u financijsku imovinu, kretanju kamatnih stopa na novčana sredstva i novčane ekvivalente što objašnjava razliku između planiranih i ostvarenih iznosa.

Izvanredni prihodi su rezultat prodaje zaliha kemikalija sa investicijskog skladišta koje su ostale nakon završenog procesa bušenja. U svrhu izrade (bušenja) novih bušotina, nabavljene su procijenjene količine kemikalija za izradu isplake temeljem tehničke specifikacije iz projekta za izradu bušotina. Po završetku izrade bušotina na skladištu su ostale neiskorištene određene količine kemikalija. Razlog tome je uobičajena praksa da se uvijek naručuju potrebne kemikalije u povećanim količinama s određenim faktorom sigurnosti kao i specifični tehnološko-tehnički

uvjeti prilikom izrade svake bušotine, a koji se ne mogu predvidjeti. Kako je u ugovoru s dobavljačem kemikalija postojala opcija povrata neiskorištenih kemikalija, a koje više nisu potrebne na skladištu, jer Društvo nema više u pripremi sličnih projekata, odlučeno je da se kemikalije vrate dobavljaču uz nadoknadu finansijskih sredstava plaćenih pri nabavi, sukladno odredbama ugovora.

Utjecaj tržišnih kretanja na prihode/izvještaj tržišnih kretanja strateških roba:

Do 31. ožujka 2014. Podzemno skladište plina d.o.o. je imalo samo jednog korisnika sustava skladišta plina, a temeljem petogodišnjeg ugovora o skladištenju. Od 1. travnja 2014. Podzemno skladište plina d.o.o. omogućilo je pristup skladištu plina trećoj strani čime je liberalizirano tržište na području usluge skladištenja, koja je na transparentan način ponuđena svim zainteresiranim energetskim subjektima na tržištu plina, koji za pristup skladištu udovoljavaju propisanim zakonskim uvjetima.

U svojstvu operatora sustava skladišta plina odnosno energetskog subjekta koji djelatnost skladištenja plina obavlja kao javnu uslugu Podzemno skladište plina d.o.o. obvezno je u pružanju javne usluge osigurati:

- primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina prema reguliranim uvjetima,
- sigurnost i pouzdanost opskrbe i
- kvalitetu usluge, zaštitu okoliša, zdravlja, života i imovine građana.

Regulirani pristup treće strane temelji se na objavljenoj metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za energetsku djelatnost skladištenja plina, koja se primjenjuje objektivno i jednako za sve sudionike na tržištu plina.

Cijene usluga skladištenja definirane su Odlukom o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 28/14), donesenog na temelju Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 22/14) kao i Cjenikom nestandardnih usluga donesenog temeljem Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom (NN 158/13).

Prvo regulacijsko razdoblje započelo je danom stupanja na snagu Odluke o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina odnosno 1. travnja 2014., a završit će 31. prosinca 2016. Sljedeća regulacijska razdoblja trajat će po pet godina.

Glavna značajka Metodologija je da se ista zasniva na metodi poticajne regulacije, odnosno na metodi maksimalno dozvoljenog prihoda (revenue cap).

Planirani dozvoljeni prihod treba pokriti opravdane troškove poslovanja koji se ostvaruju pri obavljanju energetske djelatnosti skladištenja plina te osigurati prinos od reguliranih sredstava. Uz Plinacro d.o.o., krajem 2015. na tržištu plina Republike Hrvatske bilo je registrirano 56 opskrbljivača plinom, 3 trgovca plinom i 1 proizvođač prirodnog plina (koji posjeduje dozvolu za energetsku djelatnost isporuke i prodaje prirodnog plina iz vlastite proizvodnje). Obzirom da imaju zakonsko pravo pristupa skladištu, svi su oni potencijalni korisnici usluga skladištenja. Zaključno, od 01.04.2014.g. svi zainteresirani energetski subjekti su pod istim (propisanim) uvjetima i po reguliranoj cijeni imali pravo pristupa sustavu skladišta plina.

Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina od 27. veljače 2014., PSP je opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina na rok iz navedene odluke dodijelio 70% raspoloživih standardnih paketa skladišnih kapaciteta na rok od tri godine. Osim s opskrbljivačem na veleprodajnom tržištu, PSP je ugovorio uslugu skladištenja s još četiri energetska subjekta.

Pozicija PSP-a, odnosno Operatora sustava skladišta plina mora se promatrati u okviru Europskog plinskog tržišta, koje ne može funkcionirati bez plinskih skladišta. Skladišta plina imaju svoju tržišnu vrijednost jer omogućavaju sigurnu opskrbu plinom, fleksibilnost isporuke i optimizaciju portfelja. Skladišta plina pozitivno utječu na cijeli plinoopskrbni sustav jer smanjuju izloženost proizvodnih bušotina zahtjevima za fleksibilnom isporukom plina i na taj način produžuju životni vijek proizvodnih polja. Osim toga skladišta plina smanjuju troškove transporta vezane uz izgradnju kompresora na transportnom sustavu te povremena zagušenja transportnog sustava čime osiguravaju stabilnost sustava. Generalno gledajući danas u Europi ima dovoljno skladišnih kapaciteta, ali pozicija RH i činjenica da zemlje u regiji (Slovenija, BIH) nemaju svoje skladišne kapacitete pruža komparativnu prednost Operatoru sustava skladišta plina pod uvjetom dodatnih ulaganja u povećanja kapaciteta utiskivanja/povlačenja.

Možemo konstatirati da su kapaciteti podzemnog skladišta plina u Okolima dostačni za sadašnje potrebe domaćeg tržišta samo i isključivo u kontekstu radnog volumena. Kapaciteti povlačenja za pokrivanje potrošnje tijekom ogrjevne sezone su nedostatni. Vršno skladište plina je neophodno Republici Hrvatskoj radi povećanja kapaciteta povlačenja plina, sigurnosti opskrbe plinom, ali i razvoja tržišta plina. Ono je neophodno Operatoru kako bi ostao konkurentan u odnosu na cijene fleksibilnosti koje trgovci i opskrbljivači nude na tržištu.

Diversifikacija dobavnih pravaca, razvoj novih interkonekcija sa protokom u oba smjera, gradnja novih skladišnih kapaciteta, regionalna suradnja te harmonizacija regulatornog okvira novi su izazovi u čijim okvirima će djelovati Podzemno skladište plina d.o.o. u narednom razdoblju.

U Tablici 10. prikazan je pregled strukture ostvarenih ukupnih prihoda u odnosu na plan i prethodno razdoblje.

Tablica 10. Struktura ukupnog prihoda

Opis	Ostvarenje 2015.	Plan (rebalans) 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2/3
1	2	3	4	5,00
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A) UKUPNO PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	170.748	168.110	170.823	101,57
PRIHODI OD PROD PROIZ I USLUGA-DOM. TRŽIŠ.	165.610	164.173	169.244	100,88
PRIHODI OD PRODAJE-POVEZANA PODUZEĆA	1.654	1.608	1.163	102,86
PRIHODI OD ZAKUPA	9	9	0	100,00
OSTALI PRIHODI-PENALI,NAPLATA ŠTETE OD OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA, PRIHOD OD UKIDANJA REZERVIRANJA	3.475	2.320	416	149,78
B) UKUPNO FINANCIJSKI PRIHODI	2.038	1.361	4.148	149,74
PRIHOD OD KAMATA	1.535	960	3.651	159,90
PRIHODI OD POZITIVNIH TEČAJNIH RAZLIKA	451	390	497	115,64
PRIHODI OD UDJELA U NOVČANIM FONDOVIMA i NEREALIZIRANI DOBICI	52	11	0	472,73
C) UKUPNO IZVANREDNI PRIHODI	1.555	1.555	0	100,00
IZVANREDNI PRIHODI	1.555	1.555	0	100,00

Prihodi od prodaje povezanim poduzećima odnose se na pružanje usluge skladištenja plina tvrtci majci – PLINACRO d.o.o. koja je ugovorila jedan SBU koji joj je neophodan za eventualna potrebna uravnoteženja sustava.

Rashodi

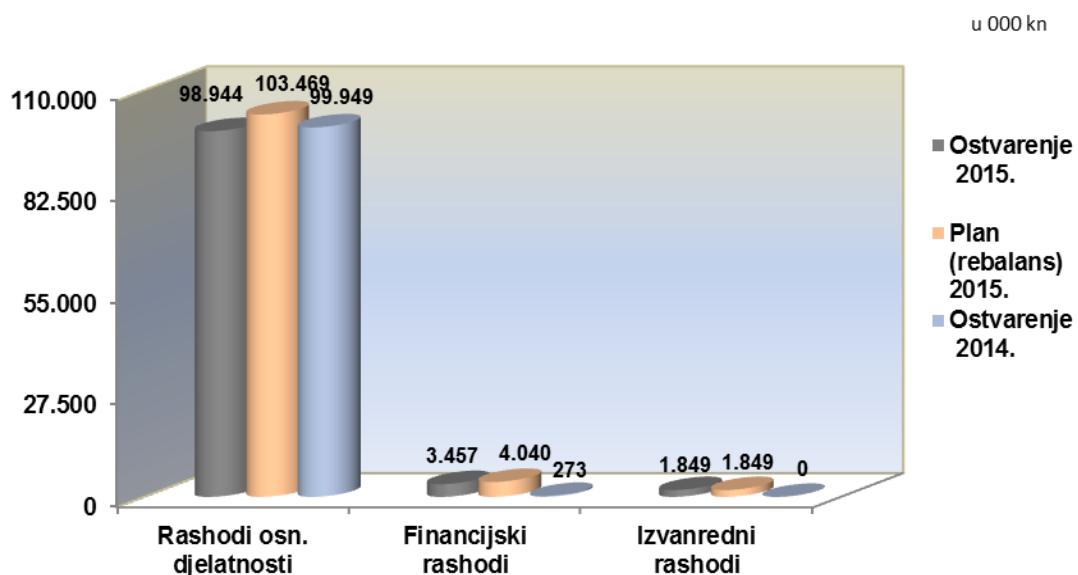
Ukupni rashodi su na razini 95,33% od ukupnih planiranih za 2015. g. U izvještajnom razdoblju 2015. g. ukupni rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 104.250 tis. kuna i to:

- rashodi osnovne djelatnosti 98.944 tis. kuna
- financijski rashodi (negativne tečajne razlike i kamate) 3.457 tis. kuna
- izvanredni rashodi (povrat viška materijala nakon bušenja bušotina) 1.849 tis. kuna

Tablica 11. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje

OPIS	Ostvarenje 2015.	Plan (rebalans) 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2/3
1	2	3	4	5
Rashodi osn. djelatnosti	98.944	103.469	99.949	95,63
Financijski rashodi	3.457	4.040	273	85,57
Izvanredni rashodi	1.849	1.849	0	100,00
UKUPNI RASHODI	104.250	109.358	100.221	95,33

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH RASHODA

Slika 4. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje

Ukupni rashodi su u 2015.g. veći za 4.029 tis. kn odnosno 4,02% u odnosu na 2014.g. Navedeno povećanje posljedica je povećanja iznosa amortizacije za 1.826 tis. kn, povećanja iznosa doprinosa i naknada koje ne ovise o poslovnom rezultatu za 598 tis. kn i novih pozicija rashoda

(naknada za obradu kredita, kamate na kredit, popravak štete na opremi i izvanredni rashodi) kojih nije bilo u 2014.g., a u 2015.g. ostvareni su u iznosu od 5.666 tis. kn, te ako izuzmemos navedena povećanja amortizacije i doprinosa te novih pozicija rashoda, proizlazi da su rashodi u 2015.g. manji za 8.090 tis. kn i to zbog racionalnog poslovnog upravljanja i smanjenja rashoda iz osnovne djelatnosti.

Najznačajnija smanjenja rashoda u 2015.g. u odnosu na 2014.g. evidentirana su kod:

- troškova energije - interne potrošnje plina kao energenta (manji za 1.789 tis. kn odnosno 14,62%) i to zbog:
 - kupnje plina za pogonsku potrošnju po nižoj cijeni u 2015.g. nego u 2014.g. što je rezultat implementiranja sustava kojim je omogućena kupnja plina u razdoblju niže cijene te kasnije sukcesivno trošenje u skladu sa potrebama, ali sa zaliha
 - manja potrošnja zbog poboljšanih radnih karakteristika opreme nakon provedenih remonata
- troškova utrošenog materijala za tekuće održavanje, te kalo plina (manji za 849 tis. kn odnosno 15,81%) i to zbog provedene modernizacije opreme što direktno utječe na poboljšanje radnih karakteristika opreme te smanjenje navedenih troškova
- troškova intelektualnih i informatičkih usluga (manji za 534 tis. kn odnosno 18,10%)
- troškova zakupa i najma (manji za 288 tis. kn odnosno za 18,17%)

Najznačajnija povećanja rashoda u 2015.g. u odnosu na 2014.g. evidentirana su kod:

- troškova održavanja (veći za 627 tis. kn odnosno 9,37%) i to zbog kvara na motokompresorskoj jedinici do kojeg je došlo pri standardnom radu (odlomio se dio koji je oštetio još neke dijelove motokompresora). Navedeni događaj prouzročio je trošak popravka u iznosu od cca 2 mil. kn što je direktno utjecalo na povećanje ove pozicije troškova
- troškova doprinosa koji ne ovise o poslovnom rezultatu (veći su za 598 tis. kn odnosno 42,38%) od čega se na troškove koncesije odnosi 480 tis. kn. Iznos naknade za koncesiju određen je Uredbom o novčanoj naknadi za istraživanje i eksploataciju (NN 37/14 i 72/14). Budući da je navedenom Uredbom povećan iznos koncesijske naknade, došlo je i do povećanja troškova na navedenoj stavci.
- troškova obrade kredita, jamstva za kredit i kamata na dugoročni kredit (nova stavka troškova u 2015.g. u iznosu od 1.822 tis. kn). Društvo je u rujnu 2015.g. sklopilo ugovor o dugoročnom kreditu sa HBOR-om za djelomično financiranje investicijskog ciklusa te

su stog naslova nastali troškovi obrade kredita i interkalarne kamate. Po navedenom kreditu, tvrtka majka je dala jamstvo i naplatila naknadu za izdavanje istoga što je također evidentirano na ovoj poziciji

- troškovi negativnih tečajnih (veći za 1.363 tis. kn odnosno 501,10%) iz razloga izrazito nestabilnih i nepovoljnih tečajeva na finansijskom tržištu
- izvanrednih rashoda (nova stavka troškova u 2015.g. u iznosu od 1.849 tis. kn) koji su rezultat prodaje zaliha kemikalija sa investicijskog skladišta koje su ostale nakon završenog procesa bušenja. U svrhu izrade (bušenja) novih bušotina, nabavljene su procijenjene količine kemikalija za izradu isplake temeljem tehničke specifikacije iz projekta za izradu bušotina. Po završetku izrade bušotina na skladištu su ostale neiskorištene određene količine kemikalija. Razlog tome je uobičajena praksa da se uvijek naručuju potrebne kemikalije u povećanim količinama s određenim faktorom sigurnosti kao i specifični tehnološko-tehnički uvjeti prilikom izrade svake bušotine, a koji se ne mogu predvidjeti. Kako je u ugovoru s dobavljačem kemikalija postojala opcija povrata neiskorištenih kemikalija, a koje više nisu potrebne na skladištu, jer Društvo nema više u pripremi sličnih projekata, odlučeno je da se kemikalije vrate dobavljaču uz nadoknadu finansijskih sredstava plaćenih pri nabavi, sukladno odredbama ugovora. Nabavna vrijednost vraćenih/prodanih kemikalija čini izvanredne rashode.

Tablica 12. Struktura ukupnih rashoda

Opis	Ostvarenje 2015.	Plan (rebalans) 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2/3
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A) UKUPNO RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	98.944	103.469	99.949	95,63
TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA	20.818	22.658	23.612	91,88
UTROŠENE SIROVINE I MATERIJAL	4.521	5.436	5.370	83,17
UTROŠENA ENERGIJA	11.744	12.288	13.623	95,57
UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI	4.368	4.589	4.334	95,18
OTPIS SITNOG INVENTARA	185	345	285	53,62
NABAVNA VRJEDNOST PRODANE ROBE	0	0	17	0,00
OSTALI VANJSKI TROŠKOVI (TROŠKOVI USLUGA)	13.612	15.438	13.378	88,17
PRIJEVOZNE USLUGE	913	908	669	100,55
USLUGE ODRŽAVANJA	7.322	7.627	6.695	96,00
TROŠKOVI ZAKUPA I NAJAMNINA	1.297	1.603	1.585	80,91
TROŠKOVI PROPAGANDE, REKLAME, SPONZORSTVA	880	1.129	748	77,95
NAKNADE PRI REGISTRACIJI	15	15	15	100,00
KOMUNALNE I OSTALE USLUGE	770	787	716	97,84
OSTALE USLUGE (ODVJETNIČKE, INFORMATIČKE, ČUVARSKIE, INTELEKTUALNE I SL.)	2.416	3.369	2.950	71,71
REZERVIRANJA	38	0	370	0,00
AMORTIZACIJA	44.260	44.520	42.435	99,42
OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (NEMATERIJALNI)	6.166	6.651	6.145	92,71
NEOTPISANA VRJEDNOST OTUD. I RASHO DUG. IMOVINE	0	0	7	0,00
NAKNADE TROŠ. PRIJEVOZA NA RAD I SL.PUT	611	608	594	100,49
NAKNADE HONORARI I DRUGI DOHODAK	78	116	116	67,24
REPREZENTACIJA	181	229	245	79,04
PREMIJE OSIGURANJA	1.682	1.678	1.729	100,24
POREZI KOJI NE OVISE I POSL REZULTATU	140	162	167	86,42
DOPRINOSI KOJI NE OVISE O POSL REZULTATU	2.009	2.278	1.411	88,19
BAKNARSKE USLUGE I ČLANARINE UDRUŽENJIMA	461	403	381	114,39
OST. TROŠ. (OBRAZOVANJE, ADMINI.PRISTOJB, DONACIJE, I SL.)	772	953	663	81,01
VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA	4	0	745	0,00
JUBILARNE NAGRADA, DAR DJECI, NEOPOREZIVA POMOĆ ZAPOSLENIMA	229	224	88	102,23
TROŠKOVI OSOBLJA	14.050	14.202	13.993	98,93
NETO NADNICE I PLAĆE	8.039	8.084	7.807	99,44
POREZI I DOPRINOSI IZ PLAĆA	3.954	4.037	4.182	97,94
DOPRINOSI NA BRUTO PLAĆE	2.057	2.081	2.005	98,85
B) UKUPNO FINANCIJSKI RASHODI	3.457	4.040	273	85,57
KAMATE	1.822	2.540	1	71,73
NEGATIVNE TEČAJNE RAZLIKE	1.635	1.500	272	109,00
C) UKUPNO IZVANREDNI RASHODI	1.849	1.849	0	100,00
IZVANREDNI RASHODI	1.849	1.849	0	100,00

Troškovi zaposlenih

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima, te Kolektivnom ugovoru potpisanim sa sindikatima u ožujku 2015. godine na razdoblje od godinu dana. Iskazane troškove osoblja, u iznosu od 14.890 tis. kuna, čini trošak bruto plaće u iznosu od 11.993 tis. kuna uvećan za doprinose na bruto plaće, u iznosu od 2.057 tis. kuna i za ostale naknade po Kolektivnom ugovoru u iznosu od 840 tis. kuna.

U usporedbi sa istim razdobljem prošle godine na dan 31.12.2015. Društvo ima 3 zaposlenika manje odnosno 4%, a ukupni troškovi osoblja porasli su za 1,44% i to zbog minulog rada i aktivnosti koje Društvo nije u mogućnosti planirati ni utjecati na njih, a radi se o isplati potpora radnicima za slučajeve smrti u obitelji i dužem bolovanju i drugih naknada sukladno Kolektivnom ugovoru.

Tablica 13. Troškovi plaća zaposlenih

Struktura troškova zaposlenih	Ostvarenje 2015.	Plan (rebalans) 2015.	Ostvarenje 2014.	Indeks 2/3
1	2	3	4	5
TROŠKOVI PLAĆA				
Neto plaće i nadnice	8.039	8.084	7.807	99,44
Neto plaće	7.743	7.840	7.569	98,76
Neto naknade	105	112	94	93,75
Neto ostala oporeziva primanja	9	3	10	300,00
Premije osig radnika koje plaća poslodavac	181	129	134	140,31
Porezi i doprinosi iz plaća	3.954	4.037	4.182	97,94
Porezi iz plaća	1.407	1.453	1.588	96,83
Prirez iz plaća	156	161	174	96,89
Doprinosi iz plaća	2.392	2.423	2.420	98,72
Bruto plaće	11.993	12.121	11.988	98,94
Doprinosi na bruto plaće	2.057	2.081	2.005	98,85
UKUPNO TROŠAK PLAĆA	14.050	14.202	13.993	98,93
OSTALE NAKNADE PO KU				
Naknade troškova zaposlenima	611	608	594	100,49
Troškovi službenih putovanja	87	90	74	96,67
Naknada troškova prijevoza na rad	524	518	519	101,16
Naknada za smještaj i prehranu na terenu	0	0	0	0,00
Nakn. za korišt. vlast. automob. u službene svrhe	0	0	1	0,00
Ostale naknade	0	0	0	0,00
Ispлате zaposlenima po KU	229	224	88	102,05
Jubilarne nagrade	31	35	35	88,57
Otpremnine	23	16	8	143,75
Prigodne nagrade	135	135	0	100,00
Dar djeci	20	22	20	89,29
Ostale isplate po KU	21	16	25	131,25
UKUPNO OST. NAKNADE PO KU	840	832	682	100,91
TROŠKOVI OSOBLJA	14.890	15.034	14.675	99,04
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH NA 31.12.2014.: 75				
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH NA 31.12.2015.: 72				
PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH U RAZDOBLJU 01.01.- 31.12.2014.: 74				
PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH U RAZDOBLJU 01.01.- 31.12.2015.: 73				

3.2. BILANCA

Ukupna imovina Podzemnog skladišta plina na dan 31.12.2015. godine iznosi 725.807 tis. kuna.

Vrijednost dugotrajne imovine društva na dan 31.12.2015. godine iznosi 630.101 tis. kuna ili 86,81%, dok kratkotrajna imovina iznosi 95.502 tis. kuna ili 13,16% u odnosu na vrijednost ukupne imovine društva.

U strukturi kratkotrajne imovine 25.279 tis. kuna ili 26,47% odnosi se na potraživanja (potraživanja od kupaca i ostala potraživanja od države i zaposlenih), 58.247 tis. kuna ili 60,99% odnosi se na novac (sredstva na žiro-računima, novac u blagajnama i oročena novčana sredstva), 2.054 tis. kuna ili 2,15% se odnosi na finansijsku imovinu (sredstva u obvezničkom fondu), te 9.922 tis. kuna ili 10,39% na zalihe (rezervni dijelovi u skladištu).

Na sljedećim pozicijama bilance je došlo do značajnijih promjena na dan 31.12.2015.g. u odnosu na 31.12.2014.g.:

- Dugotrajna imovina na kraju 2015.g. veća je za 159.008 tis. kn odnosno 33,75% u odnosu na kraj 2014.g. iz razloga ulaganja u projekte u iznosu od 200.028 tis. kn i ulaganje u ostalu dugotrajnu imovinu u iznosu od 3.269 tis. kn.
- Stavka zaliha je također značajnije promijenjena u odnosu na prethodno razdoblje. Stanje vrijednosti rezervnih dijelova na kraju 2015.g. manje je za 6.484 tis. kn što je rezultat provedenog servisa motokompresorskih jedinica u 2015.g. kada su i ugrađeni rezervni dijelovi koji su bili nabavljeni u 2014.g. Tijekom rada kompresorske stanice u 27 ciklusu utiskivanja primjetan je kvalitetniji rad navedenih jedinica sa izmjerenim manjim vibracijama te smanjenom internom potrošnjom gorivog plina. Zbog uočenih ušteda i manje potrošnje plina kao pogonskog energenta, a sa svrhom racionalnog i optimalnog upravljanja zalihami i novčanim sredstvima, smanjenje su i zalihe plina za pogonsku potrošnju. Sve navedeno je utjecalo na smanjenje zaliha na kraju 2015.g. u odnosu na 2014.g. za 6.484 tis. kn odnosno 39,52%.
- Pozicija novca smanjena je za 80.098 tis. kn odnosno 137,52% zbog značajno većeg ulaganja u projekte i ostalu dugotrajnu imovinu te isplate cjelokupnog iznosa neto dobiti vlasniku Društva (u 2014.g. navedeno ulaganje iznosilo je 89.067 tis. kn dok je u 2015.g. realizirano u iznosu od 203.297 tis. kn).

- Na poziciji dugoročnih obveza na dan 31.12.2015.g. evidentiran je dio iskorištenog dugoročnog kredita po ugovoru sa HBOR-om koji je zaključen u rujnu 2015.g. na iznos od 230 mil. kn sa rokom korištenja do kraja lipanja 2017.g. te rokom otplate od 9 godina. Ugovaranju financiranja dijela investicija iz dugoročnog kredita pristupilo se iz slijedećih razloga:
 - Dugoročno uravnoteženje pozicija u finansijskim izvještajima
 - Usklađenje izvora sredstava sa namjenom ulaganja – dugotrajna imovina – dugoročni izvori
 - Upotrebe kratkotrajnih izvora sredstava za razvoj i istraživanje te u funkciji čuvanja stabilnosti za eventualne neplanirane i neočekivane zastoje u tehnološkom procesu/kvaru na postrojenju

Tablica 14. Bilanca - usporedba po godinama

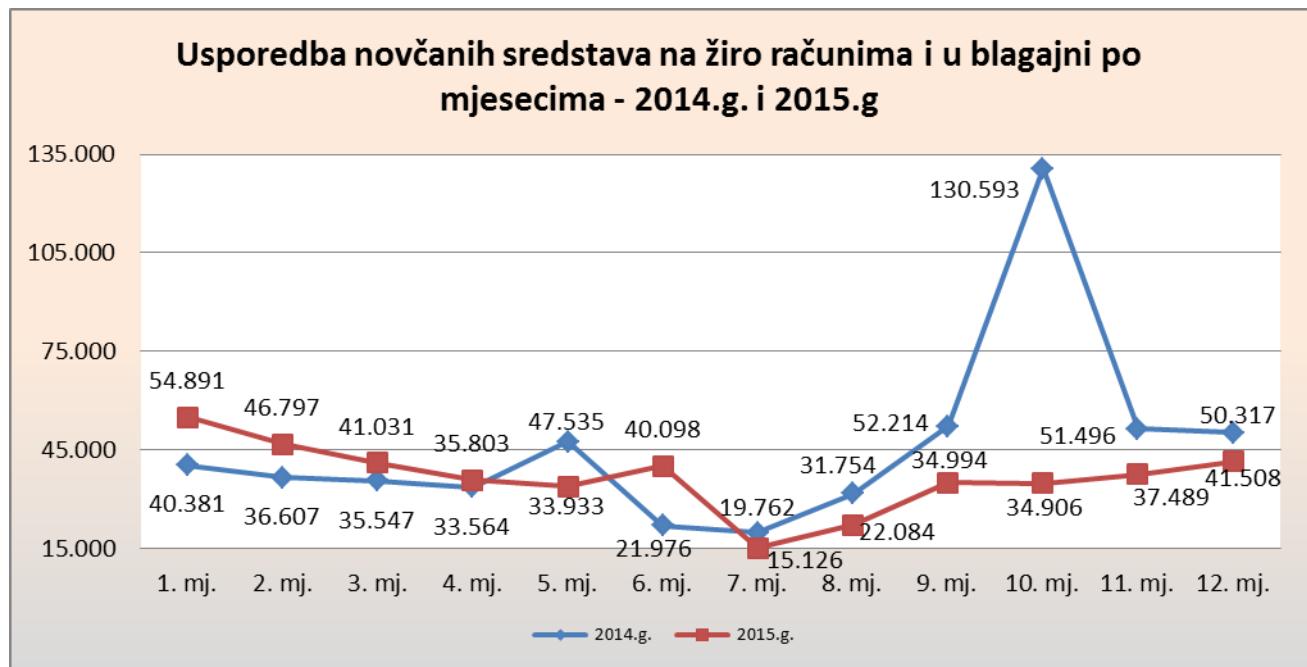
POZICIJA	Stanje na dan 01.01.2015.	Stanje na dan 31.12.2015.	Povećanje Smanjenje	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPL. KAPITAL	0	0	0	0,00
B. DUGOTRAJNA IMOVINA (I. do V.)	471.094	630.101	159.008	133,75
I. Nematerijalna imovina	1.484	2.812	1.328	189,49
II. Materijalna imovina	469.537	627.246	157.709	133,59
III. Financijska imovina	0	0	0	0,00
IV. Potraživanja	0	0	0	0,00
V. Odgodena porezna imovina	72	43	-29	0,00
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	185.301	95.502	-89.799	51,54
I. Zalihe	16.406	9.922	-6.484	60,48
II. Potraživanja	26.295	25.279	-1.014	96,14
a) Potraživanja od povezanih poduzetnika	154	168	14	109,09
b) Potraživanja od kupaca	16.420	17.400	980	105,97
c) Ostala potraživanja (od zaposlenih, države i dr. institucija)	9.720	7.712	-2.008	79,34
III. Financijska imovina	4.255	2.054	-2.201	48,27
a) Dani zajmovi, depoziti i slično	1.609	0	-1.609	0,00
b) Ostala financijska imovina	2.646	2.054	-592	77,63
IV. Novac	138.345	58.247	-80.098	42,10
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I OBRAČUNATI PRIH.	1.272	204	-1.068	16,04
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0,00
F. AKTIVA UKUPNO (A + B + C + D + E)	657.667	725.807	68.140	110,36
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	1.102.072	852.814	-249.258	77,38
A.1. KAPITAL I REZERVE (I. do IV.)	594.760	591.215	-3.545	99,40
I. Upisani kapital	535.020	535.020	0	100,00
II. Rezerve	0	0	0	0,00
III. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	0	0	0	0,00
IV. Dobit ili gubitak tekuće godine	59.740	56.195	-3.545	94,07
B.1. DUGOROČNA REZ. ZA RIZIKE I TROŠKOVE	722	618	-104	85,60
C.1. DUGOROČNE OBVEZE	0	78.144	0	0,00
I. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	0	78.144	78.144	0,00
D.1. KRATKOROČNE OBVEZE (I. do IV.)	60.922	54.199	-6.723	88,96
I. Obveze prema povezanim poduzećima	54	92	38	170,37
II. Obveze prema dobavljačima	44.152	41.927	-2.225	94,96
III. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	0	336	336	0,00
IV. Ostale kratkoročne obveze	16.716	11.843	-4.873	70,85
E.1. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠK. I PRIHOD BUD. RAZD.	1.263	1.631	368	129,14
F.1. PASIVA UKUPNO (A.1.+B.1.+C.1.+D.1.+E.1.)	657.667	725.807	68.140	110,36
G.1. IZVANBILANČNI ZAPISI	1.102.072	852.814	-249.258	77,38

Struktura novčanih sredstava

U promatranom razdoblju Podzemno skladište plina d.o.o. iskazuje sljedeće stanje novčanih sredstava:

- žiro računi	32.151 tis. kuna
- devizni žiro računi	8.067 tis. kuna
- blagajna	5 tis. kuna
- devizna blagajna	7 tis. kuna
- oročena novčana sredstva	16.740 tis. kuna
- devizni akreditiv	1.277 tis. kuna

u 000 kn

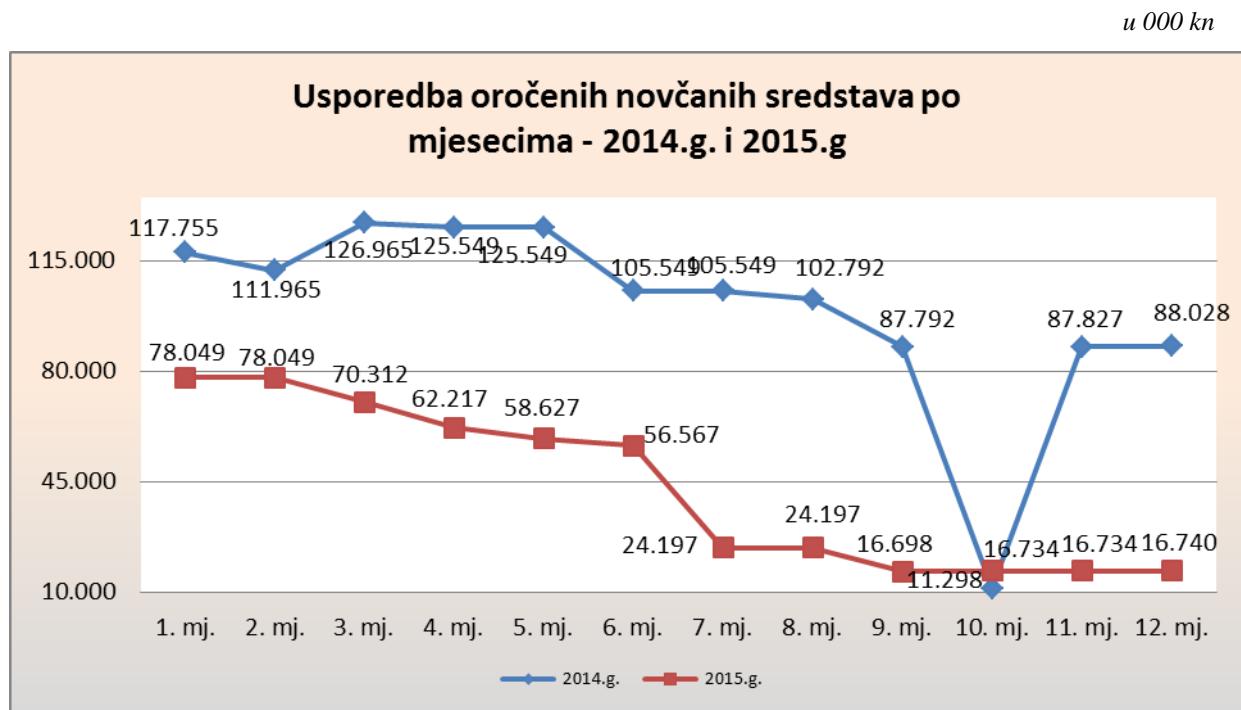
Slika 5. Novčana sredstva a vista

Slika 5. prikazuje kretanje i stanje novca na transakcijskim računima i u blagajni.

U izvještajnom razdoblju iznos novčanih sredstava po viđenju „držan“ je u skladu sa planiranim odljevima u dijelu operativnog i investicijskog poslovanja te dospijeću obveza po oba naslova.

Imajući u vidu planirane investicije te potrebu za raspoloživosti slobodnih sredstava sa bankama su dogovoreni hibridni proizvodi koji po svojoj naravi predstavljaju depozit po viđenju međutim

po prinosu koji ostvaruju mogu se tretirati kao oročeni depoziti. Naime, na navedenom proizvodu ostvaruje se značajno viša kamatna stopa od prosječne kamatne stope na bankarskom tržištu.

Slika 6. Oročena novčana sredstva

Slika 6. prikazuje kretanje i stanje oročenih novčanih sredstava. Trenutno „slobodna“ novčana sredstva kontinuirano se oročavaju na rok koji je optimalan s obzirom na visinu kamatne stope i projekciju potrebe Društva za tekućom likvidnosti. Detaljan pregled iznosa, kamatnih stopa i roka oročenja prikazan je u Tablici 15.

Tablica 15. Stanje depozita na dan 31.12.2015. godine

NAZIV BANKE	BROJ UGOVORA BANKA	DEPOZITI I FONDLOVI		DATUM OROČENJA	ROK OROČENJA	KTA %
		VALUTA (EUR)	KUNE			
CROBA	ANEX 2. 4500027631		919.360,00 HRK	03.09.2015.	03.09.2016.	1,75
CROBA	ANEX 1. 4500028706		406.640,00 HRK	03.01.2015.	03.01.2016.	2,60
CROBA	ANEX 1. 4500028714		143.520,00 HRK	03.01.2015.	03.01.2016.	2,60
SBERBANK	356486	2.000.000,00 EUR		03.09.2015.	03.03.2016.	1,55
HPB	OBVEZNICKI FOND		2.012.758,84 HRK	13.07.2015.		
UKUPNO OROČENO:		2.000.000,00 EUR	3.482.278,84 HRK			

3.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

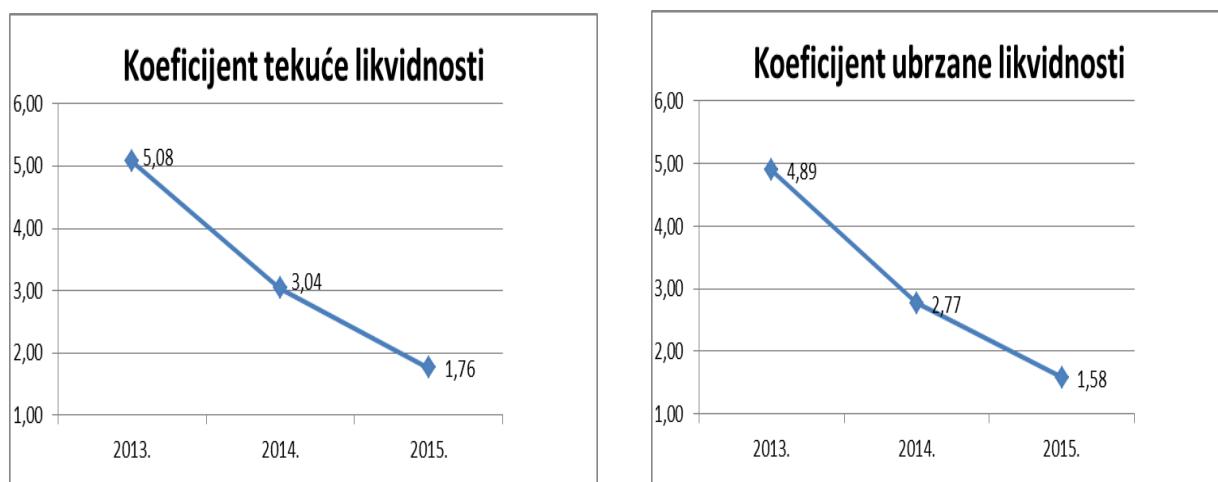
Svrha finansijskih pokazatelja je dobivanje informacija o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća. Formiraju se i računaju radi sinteze i jednostavnijeg pregleda informacija o poslovanju.

Tablica 16. Financijski pokazatelji poslovanja

FINANCIJSKI POKAZATELJI	2013.	2014.	2015.
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI			
Koeficijent tekuće likvidnosti	5,08	3,04	1,76
Koeficijent ubrzane likvidnosti	4,89	2,77	1,58
POKAZATELJ ZADUŽENOSTI			
Koeficijent zaduženosti	6,12%	9,28%	18,24%
POKAZATELJI AKTIVNOSTI			
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,26	0,27	0,24
POKAZATELJ EKONOMIČNOSTI			
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,48	1,75	1,67
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI			
Stopa povrata imovine (ROA)	6,83%	9,10%	7,74%
Stopa povrata kapitala (ROE)	7,28%	10,04%	9,51%

- POKAZATELJI LIKVIDNOSTI**

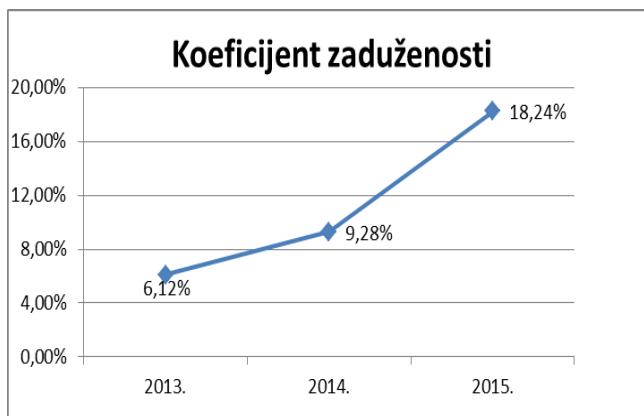
- mjere sposobnost poduzeća da podmiri dospjele kratkoročne obveze
- pokazatelji likvidnosti u zadnje tri godine imaju trend smanjenja i to iz dva razloga:
 - pokrenutog intenzivnog, višegodišnjeg investicijskog ciklusa od 2012.g. te ulaganja u tekuće održavanje i modernizaciju opreme pogona stare cca 27 godina
 - konstantne isplate cijelog iznosa neto dobiti vlasniku Društva
- pokazatelji likvidnosti, bez obzira na tren smanjenja, pokazuju da Društvo nema poteškoća sa likvidnošću

Slika 7. Pokazatelji likvidnosti

- **POKAZATELJI ZADUŽENOSTI**

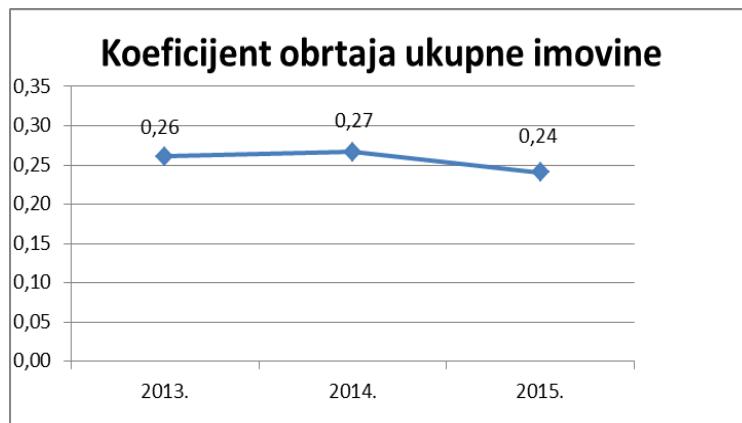
- koriste se za procjenu finansijskog rizika poduzeća, odnosno pokazatelji mjere stupanj zaduženosti poduzeća. Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliki je udjel obveza u ukupnoj imovini. Što je veći odnos duga i imovine, veći je finansijski rizik, a što je manji, niži je finansijski rizik.
- koeficijent zaduženosti ima trend povećanja, također iz razloga povećanja kratkoročnih obveza i to prema dobavljačima iz već prije navedenih razloga (ulaganje u nove projekte i modernizacija postojećeg pogona).
- no i dalje je koeficijent zaduženosti Društva izrazito nizak jer iznosi svega 18,24% što znači da je poslovanje financirano iz vlastitog kapitala u iznosu od 81,76%.

Slika 8. Pokazatelji zaduženosti

- **POKAZATELJI AKTIVNOSTI**

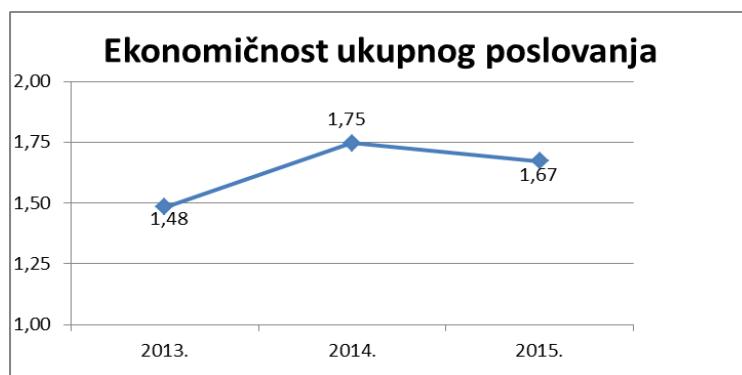
- mjere kako efikasno poduzeće upotrebljava svoje resurse i upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu, poželjno je da taj omjer bude što veći (da poduzeće što uspješnije koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda).
- Koeficijent obrta ukupne imovine u promatranom periodu nema velikih oscilacija zbog kontinuiteta ukupnih prihoda s obzirom na reguliranu djelatnost i dozvoljeni prihod od osnovne djelatnosti (usluge skladištenja plina) koji je određen Metodologijom obračuna tarifnih stavki i dozvoljenog prihoda
- u razdoblju 2015. godine svaka kuna imovine rezultirala je sa 24 lipa prihoda.

Slika 9. Pokazatelji aktivnosti

- **POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI**

- mjere odnos prihoda i rashoda, pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda
- koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja nema značajnih odstupanja jer se planovi poslovanja na strani prihoda rade u skladu sa odobrenim dozvoljenim prihodom u Metodologiji obračuna tarifnih stavki, te na strani rashoda prati se realizacija rashoda sukladno planiranim iznosima
- u 2015.godini prihodi su veći za 67% od rashoda što znači da 1 kuna rashoda generira 1,67 kuna prihoda

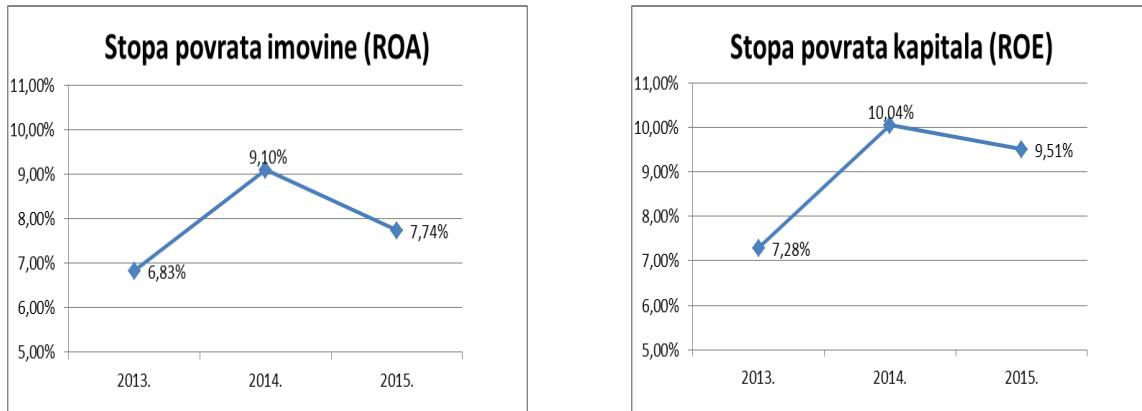

Slika 10. Pokazatelji ekonomičnosti

- **POKAZATELJI PROFITABILNOSTI**

- Stopa povrata imovine (ROA) – pokazuje koliku dobit Društvo ostvaruje po jedinici imovine. Poželjno je da pokazatelj bude što veći. Na dan 31.12.2015.godine stopa povrata na imovinu je 7,74% odnosno 1 kn imovine ostvaruje 8 lipa dobiti.

- Stopa povrata kapitala (ROE) - pokazuje koliku dobit Društvo ostvaruje po jedinici kapitala. Poželjno je da pokazatelj bude što veći. Na dan 31.12.2015.godine stopa povrata na kapital je 9,51% odnosno 1 kn kapitala ostvaruje 10 lipa dobiti.

Slika 11. Pokazatelji profitabilnosti

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima Društvo kontinuirano provodi putem internih izvještaja o rizicima i to prateći izloženost riziku likvidnosti, tržišnom riziku, kamatnom, kreditnom i valutnom riziku.

Rizik likvidnosti - Društvo kontinuirano provodi mjere u segmentu redovitog upravljanja rizikom likvidnosti.

Planiranjem poznatih i potencijalnih novčanih priljeva i odljeva s obzirom na tijek poslovanja. Dospjela potraživanja Društvo naplaćuje u ugovorenom roku te nema poteškoća pri podmirenju dospjelih obveza odnosno sve obveze prema dobavljačima i zaposlenima te obveze za carine, poreze i doprinose i sl. podmirivane su sukladno ugovorenim odnosno propisanim rokovima.

Tržišni rizik - Tržišni rizik prvenstveno predstavlja rizik potražnje za uslugom skladištenja.

Društvo je prodalo sve raspoložive standardne pakete skladišnog kapaciteta za tekuće regulacijsko razdoblje 01.04.2014. do 31.03.2017. te je time u potpunosti otklonjen navedeni tržišni rizik.

Diversifikacija dobavnih pravaca, razvoj novih interkonekcija sa protokom u oba smjera, gradnja novih skladišnih kapaciteta, regionalna suradnja te harmonizacija regulatornog okvira novi su izazovi u čijim okvirima će Podzemno skladište plina d.o.o. djelovati u narednom razdoblju.

Također, na poslovanje društva utjecaj ima i rizik povećanja cijena sirovina i materijala koje se koriste u redovitom poslovanju. Jedna od najznačajnijih sirovina za obavljanje osnovne djelatnosti društva je prirodni plin za pogonsku potrošnju, čija cijena direktno utječe na operativni trošak poslovanja. Provođenjem otvorenih postupaka nabave u tržišno najpovoljnijim trenucima Društvo je postignutom cijenom ostvarilo značajne uštede i tako minimiziralo ovaj tržišni rizik.

Kamatni rizik - Kamatni rizik povezan je s promjenjivim kamatnim stopama na kredite. Društvo ima dugoročni kreditni aranžman sa HBOR-om uz promjenjivu kamatnu stopu.

Kreditni rizik - Kreditni rizik nastaje pri ulaganju novčanih sredstava u financijske plasmane koji po svojoj vrsti predstavljaju rizik da se uložena sredstva neće vratiti u planiranom iznosu i planiranom dinamikom. Društvo je sve svoje viškove novčanih sredstava oplemenjivalo isključivo kroz instrumente oročenih novčanih sredstava kod renomiranih banaka te imovina nije bila izložena utjecaju kreditnog rizika. Početkom 2014.g. s obzirom na tendenciju pada kamatnih

stopa na oročene depozite donesena je odluka o ulaganju manjeg dijela slobodnih novčanih sredstava u obveznički fond koji po svojim karakteristikama ne predstavlja rizično ulaganje jer novčana sredstva iz svog portfelja isključivo ulaže u državne vrijednosne papire. Iako su analize tržišta kapitala ukazale na mogućnost ostvarivanja većeg prinosa kroz ulaganja u dioničke fondove navedeno nije realizirano iz razloga smanjivanja rizika jer vrijednosti dionica bilježe velike volatilnosti, a društvo PSP d.o.o. se ne želi upuštati u špekulativna ulaganja već je zadana jasna strategija sigurnosti ne samo u pružanju usluge već i u raspolaganju slobodnim novčanim sredstvima.

Valutni rizik - Valutni rizik kojemu je Društvo izloženo proizlazi iz obveza prema inozemnim dobavljačima te činjenici kako cjelokupni prihod ostvaruje isključivo na domaćem tržištu u nacionalnoj valuti.

Kako društvo raspolaze sa određenim kumuliranim sredstvima iz prijašnjih godina u inozemnoj valuti obveze prema inozemnim dobavljačima podmiruje iz navedenih sredstava ili pak u danom trenutku vrši kupoprodaju strane valute na tržištu, a sve ovisno o kretanjima tečaja i rokovima dospijeća oročenih depozita u stranoj valuti.

Valutni rizik se očituje i kod dugoročnog kredita sa HBOR-om koji je ugovoren uz valutnu klauzulu.

Sudski sporovi – Društvo ima pokrenuta ukupno dva sudska spora i u oba je tuženik.

U prvom sudskom sporu Društvo je II. tuženik (I. tuženik je INA-NAFTAPLIN d.d.) i parnični postupak je pokrenut u prosincu 2009.g. u kojem tužitelj traži isplatu u vezi dijela svoje nekretnine koju je I. tuženik stekao u vlasništvo. Odvjetnički ured, koji zastupa Društvo u navedenom parničnom postupku je mišljenja, a temeljem izvedenih dokaza, da je tužbeni zahtjev u ovom predmetu neosnovan te da za Društvo u konačnici ne bi trebali nastati nikakvi gubici jer nema osnove za solidarnu odgovornost kao II. tuženik.

U drugom sudskom sporu Društvo je tuženik. Naknada koju tužitelj traži iznosi 25.000 tis. kn uz mogućnost konačnog postavljanja tužbenog zahtjeva u skladu s rezultatima vještačenja. S obzirom da je postupak tek u početnoj fazi i da glavna rasprava još nije započela, odvjetnički ured po kojem je Društvo zastupano u ovom sporu, je mišljenja da još nije moguće procijeniti ishod postupka jer je upitna osnovanost tužbe.

5. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

U 2015.g. došlo je do smanjenja broja zaposlenih za ukupno tri djelatnika te je ukupni broj zaposlenih na kraju 2015.g. bio 72.

Promatrano sa finansijskog aspekta, odnosno rashodovne strane, u 2015.g. se nastavio blagi trend porasta troškova osoblja, ukupni troškovi osoblja porasli su za 1,44% i to zbog sukcesivnog smanjenja broja radnika tijekom godine, minulog rada i aktivnosti koje Društvo nije u mogućnosti planirati ni utjecati na njih, a radi se o isplati potpora radnicima za slučajevе smrti u obitelji i dužem bolovanju i drugih naknada sukladno Kolektivnom ugovoru.

U posljednjih 4 godina je kvalitetno upravljanje ljudskim resursima polučilo značajne finansijske koristi za Društvo te je zapošljavanje stručnog kadra omogućilo i brojne pozitivne efekte od kojih se neki mogu precizno definirati i u finansijskom smislu, a koji se očituju u sljedećem:

- prebacivanju operativnog posla nabave, financija i računovodstva u PSP iz PLINACRO-a (smanjenje troška u iznosu od 1,5 mil. kuna temeljem prestanka Ugovora o pružanju usluga)
- Formiranje službe prodaje, regulatorne usklađenosti (analizirano tržište, anketirani svi potencijalni korisnici, edukacija korisnika u svezi korištenja sustava skladištenja plina te na posljetku prodaja svih kapaciteta uz odobravanje zahtjeva za visinom tarifnih stavki bez vraćanja na doradu) koje je omogućilo diversifikaciju proizvoda, mogućnost ostvarenja prihoda kroz usklađenje svih akata sa regulatorom kao i tehnološka ulaganja koja su omogućila samu realizaciju i provedbu
- Implementacija softvera za bilančno praćenje plina u skladišta čime se omogućilo otvaranje tržišta kao i ostvarenje ušteda u potrošnji plina (pogonsko gorivo)
- Ostvarenje prihoda ne samo od SBU-ova već i temeljem naknada za pružanje usluga prekidivih nenominiranih kapaciteta koje ne bi bilo moguće bez širenja portfelja proizvoda koji se nude zainteresiranim kupcima. S ovog naslova ostvaren je prihod u 2014.godini (3.459 tis. kn) i 2015.godini (2.845 tis. kn) u ukupnom iznosu od 6.304 tis. kn.
- Kvalitetnija provedba poslovnih procesa koja kao konačnu posljedicu ima i finansijski benefit, a zbog zapošljavanja stručnog kadar i deficitarnih zanimanja (zapošljavanje inženjera strojarstva i elektrotehnike koji su pridonijeli uštedi na troškovima energetika i rezervnih dijelova)

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim pozitivnim zakonskim propisima, te Kolektivnom Ugovoru potpisanim sa sindikatima u ožujku 2015. godine na razdoblje od godinu dana.

Osnovni brojčani podaci o djelatnicima na dan 31.12. 2015.g.:

- U odnosu na 2014. g. Društvo ima 3 zaposlenika manje
- Na dan 31.12.2015.g. u društvu PSP d.o.o. je zaposleno ukupno 72 djelatnika od čega je stručna spremna slijedeća – 1 MR.SC., 21 VSS, 2 STR. SPEC., 1 MAG., 3 BACC., 1 VŠ, 39 SSS, 3 VK, te 1 KV
- Na dan 31.12.2015.g. u društvu PSP d.o.o. postoji sklopljenih 5 managerskih ugovora te 67 ugovora o radu prema Kolektivnom ugovoru.

Tablica 17. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2015. g.

STRUKTURA ZAPOSLENIKA NA DAN 31.12.2015. GODINE																
Red. Br.	Organizaciona jedinica	Opis	Dr.sc.	Mr.sc.	VSS	STR. SPEC.	MAG	BACC.	VŠ	SSS	VK	KV	NS	PK	NK	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	URED DIREKTORA	Neodređeno vrijeme			1	1			1	1						4
		Određeno vrijeme														
2	POSLOVNE FUNKCIJE	Neodređeno vrijeme	1	9	1	1	3		4							19
		Određeno vrijeme														
3	SEKTOR TEHNOLOŠKOG UPRAVLJANJA	Neodređeno vrijeme			5					34	3	1				43
		Određeno vrijeme														
4	SEKTOR RAZVOJA I INVESTICIJA	Neodređeno vrijeme			6											6
		Određeno vrijeme														
UKUPNO			0	1	21	2	1	3	1	39	3	1	0	0	0	72

Organizacijska shema društva u 2015. nije pretrpjela organizacijske izmjene jer su zadržane četiri organizacijske jedinice koje su direktno odgovorne Direktoru društva u vidu ureda direktora i tri Sektora.

Interni pravilnici koji reguliraju pitanje djelatnika zadržali su prijašnju formu.

Najvažnije odrednice u upravljanju ljudskim potencijalima u 2015.g.:

- Naglasak na stručnom osposobljavanju i dodatnim edukacijama
- Provedba materijalno/strateških značajnih projekata putem manjih operativnih jedinica – projektnih timova koji se ovisno o potrebama projekta sastoje od internih resursa i angažiranja stručnih vanjskih suradnika

6. PLANIRANI DALJNJI RAZVOJ

U 2016.g. nastaviti će se provedba projekata detaljno obrazloženih u ovom dokumentu uz poseban naglasak na sljedeće projekte:

- Dovršetak projekta Integrirani računalni model PSP Okoli
- Radovi na EP Grubišno polje

Iako je projekt Rekonstrukcija i nadogradnja motokompresornice u materijalnom smislu i nadalje najznačajniji projekt sam po sebi će ispuniti svoj cilj puštanjem u rad 1. Travnja 2017.g. te će se od tog trenutka ostvariti sve prednosti zbog kojih je projekt i pokrenut, a koji su već sada u potpunosti poznati.

S druge pak strane navedena dva projekta za sobom će povlačiti znatno opsežnije posljedice, u strateškom smislu, jer će se po završetku istih društvo PSP d.o.o. moći očitovati o dugoročnom položaju na tržištu. Drugim riječima, privođenjem kraju navedena dva projekta i analizirajući rezultate istih društvo PSP d.o.o. će biti u poziciji predstaviti dugoročni strateški plan koji će biti utemeljen u relevantnim podacima, a koji će određivati jedan od sljedeća dva potencijalna smjera razvoja:

- Zadržavanje djelatnosti skladištenja samo na lokaciji Okoli uz postepeno povećanje fleksibilnosti kroz prilagodbu omjera plinskog jastuka i radnog volumena (stagnacijski pristup)
- Ulaganje u novo skladište plina na lokaciji Grubišno polje čime se u značajnoj mjeri povećava mogućnost širenja paketa usluga koji se mogu ponuditi tržištu, a što do sada nije bio slučaj s obzirom na tehničke mogućnosti Okola koje nije moguće mijenjati - struktura ležišta (razvojni pristup)

Uz informacije dobivene provedbom samih projekata na prijedlog dugoročne strategije svakako će utjecati i sljedeća dva izuzetno bitna faktora:

- 1) dugoročne projekcije razvoja tržišta plina na području RH (potrošnja plina, interkonekcije, istražne radnje na potencijalnim novim ležištima, LNG terminal na Krku)
- 2) buduće odluke Skupštine društva o preraspodjeli dobiti jer je teško za očekivati da će društvo PSP d.o.o. biti u poziciji i nadalje provoditi razvojnu politiku uz obvezu isplate cjelokupne dobiti tvrtki majci. Odnosno ista će biti moguća samo uz značajno povećanje tarife što će za sobom kao posljedicu imati smanjenje konkurentnosti samog skladišta.

Uz provedbu projekata te održavanje sigurnosti pružanje usluge uz nastojanje postizanja što većeg smanjenja troškova tekućeg razdoblja društvo će u 2016.g. morati fokus poslovanja

usmjeriti na analizu okruženja i konkurentnosti kako bi uvažavajući trenutne tehnološke mogućnosti moglo do početka mjeseca Rujna 2016.g. pripremiti detaljni peto godišnji poslovni plan koji će biti podloga za predaju zahtjeva za određivanjem visine tarifnih stavki. Naime, sljedeće godine započinje novo regulatorno razdoblje u trajanju od pet godina pri čemu će se početkom 2017.g. prikupljati zahtjevi za dodjeljivanjem slobodnih skladišnih kapaciteta u navedenom razdoblju. Drugim riječima, društvo u 2016.g. mora poduzeti sve potrebite komercijalne aktivnosti kako bi postojećim, ali i potencijalnim novim korisnicima, prezentiralo prednosti ugovaranja usluge skladištenja plina te početkom 2017.g. prodalo cjelokupne raspoložive kapacitete čime se osigurava prihod za naredno regulatorno razdoblje.

Na tragu izrečenog pokrenute su sljedeće aktivnosti:

1. Izrada studije konkurentnosti usluga skladištenja i projekcije potreba za skladišnim kapacitetima u RH za regulacijskom razdoblju 2017. - 2022. g. Studiju izrađuje društvo EKONERG d.o.o., radna verzija dostavljena 15. ožujka 2016.g.
2. Izrada studije komparativna analiza komercijalne konkurentnosti skladišta PSP u regulacijskom razdoblju 2017. - 2022.g. Studiju izrađuje Energetski institut Hrvoje Požar, radna verzija dostavljena 15. ožujka 2016.g.
3. Provedena analiza zadovoljstva korisnika uslugom operatora sustava skladišta plina putem anketnog upitnika te održani sastanci sa svim postojećim korisnicima skladišnih kapaciteta sa ciljem analize mogućnosti unaprjeđenja kvalitete usluge, a sve sukladno stvarnim potrebama tržišta

Uz pripremu samog zahtjeva za određivanjem visine tarifnih stavki, a vezano uz aktivnosti i zahtjeve nacionalnog regulatora (HERA) i EU direktiva Društvo PSP d.o.o. će u 2016.g. morati provesti sljedeće aktivnosti:

1. Društvo je u obvezi od 7. travnja 2016. započeti s dostavom dnevnih podataka u ARIS (ACER REMIT Information System) za što je uz osiguranje pravovremenih informacija unutar društva potrebna i nadogradnja informacijskog sustava koji je podrška pri obavljanju energetske djelatnosti skladištenja plina.
2. Vezano uz Uredbu EU 312/2014 od 26.03.2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoveženju plina transportnih mreža (primjena po prijelaznim odredbama od 01.10.2016.),

neophodne su prilagodbe podzakonskih akata sva tri operatora (Plinacro, HROTE, PSP). Aktivnosti oko usuglašavanja istih, javne rasprave i donošenje dokumenata, očekuje se u drugom tromjesečju 2016. godine. Obzirom na nova pravila uravnoveženja transportnog sustava i činjenicu da se energija uravnoveženja nudi i na sustavu skladišta (do sada isključivo), Uredba EU 312/2014 donijet će promjene u operativnom dijelu ponude, isporuke i izvještavanja vezanom uz energiju uravnoveženja, a koje će biti propisane izmjenama navedenih dokumenata.

3. Vezano uz izvještavanje ACER-a u ime korisnika, izdavanje skladišnica kao vrijednosnih papira skladištara te evidentiranje transakcija uskladištenim plinom društvo će temeljem odredbi Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe Agenciji dostaviti zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina.

Osim navedenih aktivnosti, a sa svrhom postizanja što efikasnijeg upravljanja i društveno odgovornog ponašanja društvo će poduzeti i slijedeće:

- Smanjenje onečišćenja zraka i otpada unapređenjem tehnoloških postupaka
- Promicanje zdravlja i sigurnosti na radu
- Unaprjeđenje proslavnih procesa sa ciljem postizanja veće transparentnosti
- Daljnje educiranje i usavršavanje djelatnika kako bi se na optimalan način moglo iskoristiti sve prednosti koje donose nova tehnološka rješenja implementirana kroz investicijski ciklus

7. ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2015.g.

Nastavljena je realizacija projekta Rekonstrukcija i nadogradnja motokompresornice na Okolina. Sukladno zaključenom Ugovoru krajem 2015.g., a osobito početkom 2016.g. intenzivirala se je proizvodnja opreme potrebne za instalaciju elektro jedinice MK-5N te je započela sukcesivna isporuka opreme koja se djelomično privremeno skladišti na Pogonu Okoli i u skladišnim prostorima zajednice izvođača. Slijedom navedenog dovršena je proizvodnja, odnosno isporučena je sljedeća oprema:

1. Od 16-27. veljače 2016.g. održan FAT pregled SKID MK-5N u Houston-u (dobavljač skid jedinice ENERFLEX). Nakon provedenog FAT pregleda zaprimljeno je Izvješće nadzorne inspekcije br. 1506/4 čiji je primarni cilj bio svjedočenje testu kontinuiteta instalacije od razvodnih kutija do krajnjih uređaja te testiranje upravljačkog programa postrojenja. Skid sadržava sve ugovorene komponente osim elektro motora i hladnjaka koji će biti isporučeni odvojeno i instalirani na SKID na lokaciji Okoli. Razlog odvojene isporuke segmenata SKID-a leži u činjenici kako se elektro motor proizvodi u postrojenju ABB-a u Milanu (FAT pregled dogovoren za 12. travnja 2016. Godine sukladno usvojenom ITP-u) stoga bi transport do Houston-a te ponovno vraćanje na Okole predstavljaо značajno povećanje troškova.

2. Dana 29. veljače 2016. godine zaprimljen na Okole diesel agregat. Nakon same isporuke zaprimljena je i cjelokupna tehnička dokumentacija te je u fazi izrada Inspeksijsko nadzornog izvješća, a sve kako bi se mogao potpisati primopredajni zapisnik kao preduvjet izdavanja fakture.

3. Dana 7. ožujka 2016. godine, predstavnici STSI&TURBOMEHANIKE i podizvođača ING-GRAD d.o.o. pregledali dovršene AB elemente pripremljene za izgradnju Aneksa kompresornice u koju će biti smješten SKID MK-5N.

4. Dovršena proizvodnja kranske dizalice čija isporuka se očekuje početkom mjeseca travnja te je isto tako dovršena proizvodnja i isporuka transformatora koji se trenutno nalaze na skladištu TURBOMEHANIKA d.o.o.

Uzimajući u obzir dinamiku isporuke u prva tri mjeseca 2016.g. te već sad definirane FAT preglede možemo konstatirati kako će sva ključna oprema za instalaciju i puštanje u rad SKID MK 5N biti isporučena zaključno sa krajem mjeseca svibnja što je u potpunosti na tragu Ugovornih obveza.

Kako je uz samu isporuku opreme nužno koordinirano pripremati i sve potrebite građevinske radove nužno je ishoditi i građevinsku dozvolu koja je preduvjet istih. Nastavno na navedeno potrebno je istaknuto kako je društvo PSP u 2016.g. poduzelo sljedeće aktivnosti u svezi ishođenja građevinske dozvole:

1. dana 25. siječnja 2015. godine, u skladu sa Zakonom o rudarstvu (56/13 i 14/14), pokrenut upravni postupak, odnosno podnijet je Zahtjev za izdavanjem Rudarske koncesije za izvođenje rudarskih radova na „PSP Okoli“ koja je preduvjet izdavanju građevinske dozvole
2. dana 16. ožujka predan zahtjev na MINGO za izdavanjem Rješenja o probnoj eksplotaciji
3. dana 23. ožujka predan Zahtjev za izdavanjem građevinske dozvole uz pripadajući Glavni Projekt.

Kako je nužno čim prije ishoditi građevinsku dozvolu/Rješenje o probnoj eksplotaciji u cilju započinjanja građevinskih radova društvo je podnoseći oba navedena zahtjeva (za građevinskom dozvolom i Reješenjem o probnoj eksplotaciji) iscrpilo sve pravne mogućnosti što hitnijeg rješavanja upravno pravnog postupka neophodnog za nastavkom radova na samoj lokaciji.

Uz navedeni Projekt, a u skladu sa Planom poslovanja za 2016.g., društvo je nastavilo sa provedbom aktivnosti koje se odnose na Projekte Integrirani računalni model PSP Okoli i EP Grubišno Polje.

Od značajnih poslovnih događaja koji su uslijedili nakon 31.12.2015.g. potrebno je još spomenuti i Izvješće o obavljenoj reviziji od strane Državnog ureda za reviziju koje je zaprimljeno dana 11. ožujka 2016.g.

Predmet Revizije je bila učinkovitost postupka nabave koje je društvo primjenjivalo u razdoblju od 2013. – 2015.g. Sukladno zaprimljenom Izvješću ocijenjeno je kako je sustav nabave koje društvo PSP d.o.o. primjenjuje učinkovit uz preporuke koje su u potpunosti uvažene od strane društva PSP d.o.o. jer je zaključak Izvješća državne revizije kako će se provedbom preporuka postići veća odgovornost te transparentnost sustava nabave što je i intencija samog društva.